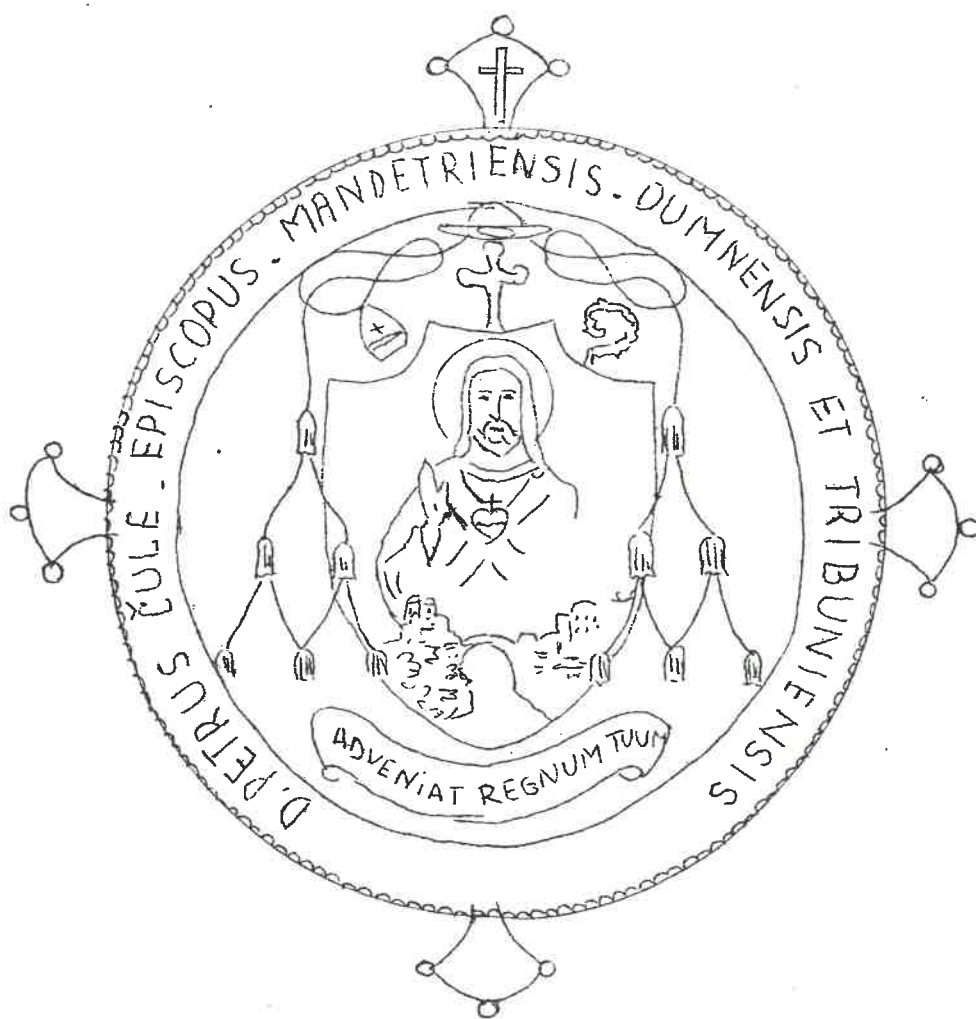

DIJECEZANSKI VJESNIK

(Okružnice i službene obavijesti)

BISKUPSKOG ORDINARIJATA U MOSTARU

1942 MOSTAR 1967

Broj: 1065/67.

APOSTOLSKO PISMO "BREVE"

O IMENOVANJU ORDINARIJA ASISTENTOM PAPINSKOG PRIJESTOLJA

U travnju ove godine navršilo se 25 godina, otkako je naš dijecezanski Ordinarij izabran za mostarsko-duvanjskog biskupa i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanjske biskupije.

Tom prigodom Sv. Otac Pavao VI svojim apostolskim pismom od 12. travnja 1967. god. odlikovao je našega Ordinarija imenovavši ga Asistentom Papinskoga Prijestolja.

Tekst Breve-a donosimo ovdje u prijevodu:

P A V A O P A P A V I

Časni brate, pozdrav i apostolski blagoslov!

Dok se približava čas, kad ćeš uz čestitke klera i puka cijele biskupije slaviti godišnji spomen, otkako si primio biskupsko dostojanstvo, radujemo se, da i Mi možemo draga srca izreći svoje čestitke i dati oduška istinskoj ljubavi.

Nama je naime dobro poznata Tvoja krepost, kojom prožet obavljao si pastirsku službu kroz ovih 25 godina, kad si dao sjajno svjedočanstvo kršćanskoj vjери i upotrijebio svu pomnju i brigu, da obradiš taj dio Gospodnjega polja, koji je povjeren Tvojoj skrbi. Iako je dakle ispuniti želju našega ljubljenoga sina kardinala Franje Šepera, nadbiskupa zagrebačkoga, da Tebi, koji se odlikuješ tolikim zaslugama i slaviš rođendan svoga episkopata, u znak posebne dobrohotnosti podijelimo naslov izvanredne časti. Stoga Te ovim apostolskim pismom i Našom vlašću odlikujemo i obdarujemo povlasticama i počastima.

BISKUPĀ ASISTENATĀ PAPINSKOGA PRIJESTOLJA

U tu svrhu dajemo Ti ovlast, da možeš jednom godišnje u zgodan dan, koji sam izabereš, podijeliti Apostolski Blagoslov, skopčan s potpunim oprostom. Ovim se po dobrostivosti Naše volje ništa ne oduzima od povlastica, koje inače imaš, da taj sveti obred vršiš. Zatim dajemo Ti pravo, da dobiješ mjesto u Papinskim Kapelama, koje je rezervirano za Asistente Našega Prijestolja, pa da imaš prednost pred ostalim Natpastirima Tvojega reda i stepena, kad se koncelebrira euharistijska žrtva skupa sa Rimskim Prvosvećenikom ili Njegovim Legatom, ako budeš tu pripušten. Povrh toga dopuštamo, da nosiš iznad prsnoga križa mali počasni papinski znak, obilježen tijarom i unakrsnim ključevima, koji Ti na dar rado poklanjamo. Napokon odredjujemo, da se obavijest ovog Tebi podijeljenoga odlikovanja, kojim se još više povezuješ sa Petrovom Stolicom, po službenoj dužnosti stavi u akta kolegija biskupa Asistenata Papina Prijestolja.

Sve ovome protivno stavlja se van snage.

Dano u Rimu, kod sv. Petra, pod prstenom Ribara, dne 12. travnja, 1967, četvrte godine Našega Pontifikata.

Za javne crkvene poslove:
Hamlet Ivan kard. Cicognani

Časnom bratu PETRU ČULE,
Biskupu mostarsko-duvanjskom i
Upravitelju mrkanjsko-trebinjskom.

Broj: 1066/67.

OSCBNA ČESTITKA SV. OCA PAPE PAVLA VI ORDINARIJU UZU 25-GODIŠNJICU
BISKUPSKE POSVETE

Uz 25-godišnjicu konsekracije našega Ordinarija Sv. Otac Pavao VI poslao je svoju osobnu čestitku Biskupu jubilarcu.

Ovdje donosimo tekst te čestitke u prijevodu:

Č a s n o m b r a t u
PETRU ČULE,
Biskupu mostarsko-duvanjskom,
Asistentu Našega Prijestolja.

Tebi, časni brate, koji ćeš proslaviti 25-godišnjicu svoga biskupskoga posvećenja, želimo dati još novi i očiti dokaz ljubeznosti i pažnje, kojima smo Te uvijek okruživali: što će Tebi, kako se nadamo, bez sumnje donijeti posebnu radost. Radi toga u ovako povoljnoj prigodi radosna i draga srca izrazujemo Ti svoje čestitke i želje, žarko moleći Boga, da izlije na Tebe obilno blago višnje dobrote, pa da Tebe i Tvoj rad nebeskom milosti pomaže i krijepi.

Dobro nam je poznato, da si Ti, koji si jednako pobožan i učen, te oštro-uman, kao revan i dobar pastir bio budan, u poteškoćama neustrašiv, u nevoljama nepokolebiv, pa si stekao velike zasluge, kojima si kod svih dobronamjernih ljudi sebi pribavio dobar glas i nepodjeljene simpatije.

Vrlo nam je milo sve ovo sada priznati, pa - iako Tvoja krepost ne treba bodrenja - ipak smatramo, da će biti dobro i uputno, da Te, što ovim činimo, potaknemo da vršeći nepokolebivom postojanošću primljenu službu nastaviš biti dobar upravitelj mnogovrsne Božje milosti (cfr. 1 Petr., 4, 10), pa tako uzdajući se u bolju budućnost, prosljediš u svakom dobrom djelu davati izvrstan primjer, što će biti obilno nagrađeno nebeskom plaćom.

Koliko je do Tebe, nastoj da i jednakošću života i djelovanjem, od čega nema ništa divnije, na sebe primijeniš onu izjavu sv. apostola Pavla: "Ne ostavljaj u sebi neiskorišten milosni dar, koji Ti je udijeljen na temelju proročanskih izjava polaganjem ruku starješinskoga zbora. Vršiti ove dužnosti, sav im se posveti da tvoj napredak bude očit svima" (1. Tim., 4, 14-15).

Neka ove Naše dobre želje prigodom proslave sretnog spomen-dana, koju ćeš skupa sa svojim klerom i pukom obaviti, budu kao neizbrisivi spomen usadjeni u Tvoje srce za izvanredan i dobrostiv zalog naše posebne ljubavi prema Tebi.

Da bi Tvoja godišnjica bila što plodnija, rado Ti podjeljujemo ovlast, da poslije svečane mise, koju ćeš odslužiti, blagosloviš u Naše ime i Našom ovlašću prisutne vjernike sa potpunim oprostom, koji se dobiva prema crkvenom zakonu.

Na koncu, Tebi, časni brate, i čitavom Tvome stadi, za koje se kao duhovni pastir brineš, najdobrohotnije podjeljujemo Apostolski Blagoslov kao zalog Naše osobite ljubavi.

U palači vatikanskoj, dne 7. mjeseca rujna 1967, četvrte godine Našega Pontifikata.

Pavao Papa VI svojom rukom.

O k r u ž n i c e

Broj: 1067/67.

POST I NEMRS U 1 9 6 8 GODINI

Apostolskom Konstitucijom "Poenitemini" od 17.II 1966.g. naredjen je

1) Post i nemrs u godini 1968. (Jejunium cum abstinentia):

- a) Čista Srijeda (Pepelnica), i
- b) Veliki Petak, dan Muke i Smrti Isusa Krista.

2) Nemrs: Svi petki u godini.

Zakon nemrsa ne obvezuje, ako padne zapovijedana svetkovina u petak "Poenitemini", II, § 2/.

A na temelju kan. 1245. § 2 CZ podjeljujemo oprost od nemrsa na dokinute svetkovine, kad se slave s pučkom sv. misom. Isto vrijedi za patrone pojedinih župa, kao i za pojedina sela, kad slave svoga zaštitnika cum concursu populi i sv. misom.

Od zakona nemrsa izuzeti su: bolesnici, rekonvalescenti, vrlo teški radnici (kao kopači u jamama, po rudnicima), zatim daleki putnici, pa i oni koji ne mogu slobodno birati način svoje prehrane kao vojnici po kasarnama, zatvorenici po kaznionicama, djaci u državnim internatima, starci u uboškim domovima, i sl.

Zakon nemrsa počinje obvezivati istom nakon navršene 14. godine života, a zakon posta kao i do sada, od navršene 21. do započete 60. godine života. "A što se tiče onih koji su mlađe dobi, neka duhovni pastiri i roditelji posebno uznastoje da ih uzgajaju za pravi duh pokore" / "Poenitemini", IV/ već od najranije mladosti.

Iako na kvatrene dane ne obvezuje ni zakon posta ni zakon nemrsa, neka ipak župnici uvijek oglase vjernicima s oltara kvatrene dane, jer uvijek još ima pobožnih duša, koje žele postiti na te dane. Ali uvijek treba naglasiti, da je to de consilio, non de praecepto.

Mostar, dne 5. prosinca 1967. godine.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1068/67.

VRIJEME KORIZMENE SV. ISPOVIJEDI I USKRSNE SV. PRIČESTI

Traje u našim biskupijama kao i do sada, od prve nedjelje korizme pa do Presv. Trojstva uključivo.

Za radnike, koji već prije korizme odlaze na vanjske radove i vraćaju se kućama pred Božić, kao i za vojnike, koji u uskrsno doba ne mogu dobiti dopusta, sv. Kongregacija za širenje vjere otpisom br. 734/62 od 7.II 1962.g. dozvolila je da oni mogu zadovoljiti svojoj uskrsnoj dužnosti u vremenu od prve nedjelje adventa pa do svetkovine Spomena krštenja Isusova, 13. siječnja uključivo.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1069/67.

BINACIJE I TRINACIJE U 1968 GODINI

Dozvola za binaciju i trinaciju vrijedi i za slijedeću 1968. godinu pod istim uvjetima, pod kojim je pojedinim župama podijeljena.

Svećenici koji biniraju, mogu svaku petu binaciju aplicirati na vlastitu nakanu, ali ne smiju uzeti stipendij, niti župnici mogu time udovoljiti dužnosti namjene sv. mise za puk.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1070/67.

SVETA PRIČEST NA BOŽIĆ

Vjernici, koji se pričeste na božićnoj ponoćki, mogu se pričestiti običajne uvjete, ako žele, i na jednoj dnevnoj sv. misi blagdana Porodjenja našega Gospodina.

Župnici neka to protumače i saopće vjernicima.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1071/67.

NEDJELJA ZADOVOLJŠTINE ZA PSOVKE

Ima se održati i u godini 1968. na isti način kao i prošlih godina, t.j. između I i II nedjelje Muke (Glušne i Cvjetne nedjelje).

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1072/67.

VEČERNJA SV. MISA NA RADNE DANE

Instructio de cultu Mysterii Eucharistici od 25.V 1967. u II dijelu cap.II o svetkovanju nedjeljom i na obične dane preporučuje, da se pozivaju vjernici da i na obične dane, dapače svakodnevno, sudjeluju na sv. misi. "To se osobito preporuča za neke dane u tjednu koje je prikladno svetkovati naročito pomnjom, osobito u korizmi i došašću, zatim na manje blagdane Gospodnje, na neke svetkovine Blažene Djevice Marije ili svetaca, koje se posebno slave u sveopćoj Crkvi ili u pojedinoj mjesnoj crkvi"/br. 29 spomenute Instrukcije/.

U našim se dijecezama zadnjih godina na području pojedinih dekanata organiziraju zajedničke sv. ispovijedi u adventsko i korizmeno doba, negdje takodjer i uz proslavu patrona župe, unutar tjedna na radne dane. Negdje to biva i u popodnevnim satima, da bi se omogućilo što većem broju vjernika da mogu primiti svete sakramente ispovijedi i pričesti.

Vrlo je prikladno i živo se preporuča, da to bude povezano sa služenjem sv. mise, jer je euharistijski misterij središte cjelokupnoga kršćanskoga života, kako na razini sveopće Crkve tako i u njezinim mjesnim zajednicama (Instructio od 25.V 1967, br. 6), a vjernici potpunije sudjeluju u svetkovanju Euharistije sakramentalnom pričesću (ibid. br. 31).

Stoga ovim na temelju ovlasti, podijeljenih Apostolskim Pismom "Pastorale munus" od 30. 11. 1963. br. 4 dopuštamo da se u svim našim župama može prigodom zajedničkih ispovijedi u adventu i korizmi služiti tri dana u tjednu (po volji izabrana sa strane župnika) jedna sv. misa /lecta vel dialogata/.

Po sebi se razumije da onaj svećenik, koji bude celebrirao sv. misu u popodnevnim satima na te dane, ujutro ne smije služiti sv. mise, jer se ovim ne daje ovlast binacije na radne dane.

Ako koji župnik drži da će i izvan ovoga vremena biti korisno duhovnoj pastvi vjernika, da se u župi služi večernja sv. misa na radne dane, neka se molbom obrati Ordinarijatu, pa će Ordinarijat pojedinačno molbu promotriti i podijeliti potrebnu dozvolu.

Pojedini svećenik i župnik ne može bez dozvole Ordinarijata prenositi služenje sv. mise na radne dane u popodnevne sate.

Što se pak tiče dijeljenja sv. pričesti poslije podne, neka se drži odredba Instrukcije SCR od 25. V 1967. br. 33.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1073/67.

MISE NA GROBLJIMA

Pravo mjesto za pučku sv. misu jest matična crkva župe, gdje se čuva Presveti Oltarski Sakrament.

Po pradavom običaju u našim krajevima može se služiti po jedna pučka sv. misa u svakom selu župe na groblju prigodom blagoslova polja.

Bez posebne dozvole Ordinarijata ne smije se po grobljima tamo gdje ima crkva više puta godišnje služiti pučka sv. misa.

Od ove odredbe izuzimaju se ona sela, koja su preveć udaljena od matice. Sa strane Ordinarijata nema zapreke, da se u tim selima, u filijalnim kapelama ili na grobljima služi i češće sveta misa nedjeljom i svetkovinama. Ali to će onda u većini slučajeva biti druga misa u župi, uz onu glavnu misu u matici župe.

U vezi ovoga neka župnici dobro prouče odredbe Instrukcije SCR od 25. svibnja o.g. br. 25 do 31.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1074/67.

PROSLAVA MLADIH MISA

Ordinarijat se je prošle godine pred Božić osvrnuo na proslavu mladih misa u našoj dijecezi (usp.br. 1029/66 od 15.12. 1966.g.), te preporučio da se u pogledu izvanliturgijske proslave sačuva što više umjerenost i u pogledu broja gostiju kod mladomisničkoga stola i u drugim stvarima.

Medjutim iskustvo ovog prošlog ljeta nuka Ordinarijat da se na to pitanje vanjske proslave mladih misa u našim krajevima ponovno osvrne i dadne neke detaljnije upute i odredbe.

Mi smo Bogu zahvalni, da u zadnje doba ima u Hercegovini dosta mladih misa.

Ali njihova vanjska proslava zadaje briga. Ima previše pompe. Puno deklamacija i pozdrava mladomisniku. Na svečani ručak poziva se koji puta domaćine cijele župe, pa bude po 500 i više uzvanika. Duhovna se strana izgubi u materijalnoj. Ima župa, koje iz godine u godinu imaju i po više mladih misa. Izmore se i župnik i župljani s tolikim mladim misama. Župljani se k tome istroše darujući mladomisnika prigodom ručka. Strada i redovita pastva župe, ako bude u župi po više mladih misa, i ako se k tomu još te mlade mise govore po raznim grobljima, izvan sjedišta župe i župske crkve.

Da bi se izbjeglo ovim i sličnim pojavama, za ubuduće neka vrijedi ovo pravilo:

1) U jednoj te istoj župi samo jedna nedjelja ili zapovjedna svetkovina može služiti za proslavu mlade mise. Ako ima iz te župe više mladomisnika, oni se moraju dogovoriti, pa ili zajednički koncelebrirati misu uz prethodnu dozvolu Ordinarijata, ili jedan za drugim u razne sate služiti sv. misu, ili pak da radnim danom sa svojom rodbinom slave mladu misu.

2) Prigodom ručka neka se ne kupe novčani darovi.

3) Gdje ima mnogo sjemeništara i bogoslova, neka samo oni iz najbliže okoline dodju na mladu misu.

4) Časne Sestre mogu sudjelovati kod pripremanja ručka, ali samo na dan mlade mise, tako da ujutro dodju, a navečer se vrate u samostan. Nije zgodno da redovnice noćuju po privatnim seoskim kućama.

Ordinarijat želi u ovoj stvari čuti i mišljenje pastoralnih svećenika pa eventualno prema njihovim sugestijama i modificirati gornju odredbu.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1075/67.

KORONSKI SASTANCI PASTORALNOGA KLERIA

U našim ujedinjenim biskupijama redovito se drže koronci sastanci pastoralnoga klera dva puta godišnje, u proljeće i jesen, prema propisu can. 131 CZ.

Na te sastanke dužni su doći svi svećenici u pastvi. Oni pak koji nisu još navršili 25 godina pastoralne službe, imaju donijeti na te sastanke i pismeno izradjene teme, koje je Ordinarijat predložio za taj koronski sastanak.

Od prisustvovanja koroni ispričava samo vis major kao bolest samoga svećenika ili neodgovodiva provizija teškoga bolesnika i tome slično. Nikako ne opravdava izostanak s korone građevinski rad u župi.

Svećenik, koji ne mogne doći na koronu, treba odmah pismeno o tome izvijestiti Dekana, navodeći razlog svoga izostanka. Dekan će tu ispričnicu dostaviti Ordinarijatu, koji će prosuditi da li je razlog izostanka sa korone bio opravdan ili nije.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1076/67.

IZVJEŠTAJ O STANJU U ŽUPI

Ordinarijat je pred Uskrs 1963.g. izdao naredbu, da je svaki župnik dužan barem jednom u godini podnijeti Ordinarijatu usmeni izvještaj o stanju u župi, posebno gledom na pohađanje svete mise, primanje sakramenata, katehiziranje mladeži, opremanje bolesnika (cfr. br. 262/63. - uskrсни broj "Naredbe i Obavijesti Biskupskoga Ordinarijata u Mostaru", str. 8).

Budući da se neki župnici ne pridržavaju te naredbe Ordinarijata, ovdje je ponavljamo i tražimo da svaki župnik, bez obzira da li je bila te godine u njegovoj župi kanonska vizitacija, ili nije, barem jednom godišnje dodje i usmeno referira o stanju u svojoj župi. Možda je najzgodnije početkom građanske godine, i tom prigodom mogu župnici predati i onaj pismeni statistički izvještaj o duhovnom stanju župe.

Dogodi li se u župi kakav izvanredan slučaj, kao na pr. velika bitka, potres, poplava, misije, duhovna obnova i sl. preporučamo, da o tome župnik pismeno izvijesti Ordinarijat, da se taj izvještaj pohrani u arhivu Ordinarijata. Po sebi se razumije, da će o tome župnik zapisati i u knjigu kronike svoje župe, koju je dužan svaki župnik voditi.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1077/67.

DOPISIVANJE S ORDINARIJATOM

Ordinarijat je 1962.g. upozorio župske urede, da se dopisi Ordinarijatu pišu na 1/2 arka, i da se svaka molba propisno biljeuguje prema dijecezanskom taksovníku.

Neki župnici ne paze na tu odredbu Ordinarijata. Neki stavljaju na svoju molbu Ordinarijatu one biljege, koje bi zapravo trebalo staviti na rješenje molbe. Neki opet nedovoljno iznose razloge za pojedine dispense, koje mole od Ordinarijata. Napose kad se radi o dispensi od zabrane mješovite vjere (da li postoji moralna sigurnost o obdržavanju reverzala i na čemu se zasniva ta moralna sigurnost) ili u molbi za proglašenje mrtvim pro foro ecclesiastico nestalog u ratu. Neki zaboravljaju na odredbu SCR od 29.VI 1941.g. da od Ordinarijata zatraže "Nihil obstat" na dokumente stranke koja je iz druge dijeceze, a želi se vjenčati na području naše biskupije. Neki pošalju molbu, a ne prilažu dokumenata stranke, koja je iz strane biskupije.

Ovim upozoravamo naše župnike, da paze na svoje dopisivanje s Ordinarijatom, da ne bi Ordinarijat bio prisiljen vraćati molbe pojedinih župnika radi nepotpunosti i manjkavosti.

U onim župama, gdje ima više svećenika i kapelana, neka redovito sve dopise na Ordinarijat i druge ustanove potpisuje župnik, a ne kapelan. Dobro je da se kapelan vježba u dopisivanju s drugim ustanovama, pa i s Ordinarijatom, ali je župnik onaj, koji službeno predstavlja župu "ad extra", pa i prema Ordinarijatu.

Neki župnici, koji su ujedno i Nadžupnici (Dekani), kad šalju dopise Ordinarijatu u stvarima svoga župskoga ureda, stavljaju pečat Nadžupskoga ureda, a predmete nadžupskoga ureda zavode u protokol župskoga ureda i čuvaju ih u arhivu svoga župskoga ureda. Nije to ispravno. Svaki Nadžupski (ili Dekanatski) ured mora imati svoj uručbeni zapisnik, u koji se upisuju stvari, koje se odnose na Dekanat, a kad se radi o predmetu, koji se odnosi na župu, onda se ima zvesti u protokol župskoga ureda i ovjeriti ga pečatom župskoga ureda, i župnik potpisuje kao župnik a ne kao Nadžupnik.

Upozoruje se sve, kojih se ovo tiče, da se toga ubuduće pridržavaju.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1078/67.

SVEĆENIČKI ISPITI

Ovogodišnji ispiti za jurisdikciju održani su u prostorijama franjevačkoga samostana u Mostaru dne 11. listopada. Ispitu su pristupili: ČULINA don SREČKO, župnik Prisoja, ILIČIĆ don ANDRIJA, župnik Grabovice, KRNDELJ fra BONAVENTURA, župnik Seonice, HERCEG fra ANDJEO, župnik Grljevića, MARIĆ fra BERNARD, župnik Crnča, KRASIĆ fra PETAR, župnik Kočerina, ILIĆ fra ŽARKO, župnik Drinovaca, ČUVALO fra ZRINKO, kapelan u Konjicu, KUTLE fra TIHOMIR, kapelan u Čapljini, HRKAĆ fra LEONARDO, kapelan u Duvnu.

Ova posljednja dvojica polagali su prvi puta ispit za jurisdikciju, te im je jurisdikcija podijeljena samo na jednu godinu, dok je drugima podijeljena od 2 do 4 godine.

Trienalni ispiti dijecezanskih svećenika održani su na 10. studenoga t.g. u prostorijama biskupskoga Ordinarijata u Mostaru. Ispitu su pristupili: VULETIĆ don PETAR, st. župnik Trebinje, MAJIĆ don VINKO, župnik Vinice, MAJIĆ don TOMISLAV, kapelan u Studencima, LUKAČ don MARKO, kapelan u Donjem Gracu. GALIĆ don NEDJELJKO nije pristupio ispitu na taj dan zbog bolesti, pa će se podvrgnuti ispitu kasnije.

Neki su svećenici zbog zaposlenosti sa gradnjom u župi tražili, da im se odgodi ispit za jurisdikciju. Ubuduće Ordinarijat ovakvih molba ne će uslišavati. Na ispitu se polaže samo staro gradivo, koje su svi barem jednom već polagali, pa i najzaposleniji mogu i moraju od vremena do vremena to gradivo ponoviti.

Primjećeno je takodjer, da neki svećenici dolaze na ispit bez prave priprave. Iznenadjuje da i neki mladomisnici, koji prvi puta polažu taj ispit, dolaze na ispit s malo znanja. Ubuduće ovakvima ne će se davati jurisdikcija, dok ponovno s boljim znanjem ne polože ispit.

Neki su svećenici predlagali, da se uvede dva termina za polaganje svećeničkih ispita, jer navodno u zimsko doba, kad se ne može izvoditi obimnije gradjevinske radove u župi, imali bi više vremena za spremanje dotičnih ispita.

Ordinarijat nema ništa protiv, da se obnovi prijašnja praksa, da bude i u rano proljeće jedan termin svećeničkih ispita.

Za slijedeću godinu određuje se kao prvi termin jurisdikcionalnih ispita srijeda iza prve korizmene nedjelje, 6. ožujka 1968.g.

Za proljetni ispitni rok trebaju kandidati najkasnije tjedan dana ranije najaviti svoj dolazak na ispit, da Ordinarijat može obavijestiti članove ispitne komisije, da se ne bi dogodilo, da oni dodju, a da nitko ne pristupi ispitu.

Mostar, dne 5. rposinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1079/67.

IZBIVANJE IZ ŽUPE

Povećana motorizacija pastoralnoga klera daje nekim svećenicima prigodu da možda i bez potrebnoga razloga češće na kraće ili duže vrijeme izbivaju iz župe.

Upozoravamo svećenike na propis kan. 465 CZ, koji govori o obvezi rezidencije. Češćim napuštanjem župe bilo to kraće ili dulje, stradava pastva, povećavaju se nepotrebno svećenički troškovi, a sami svećenici pomalo stiču nomadske navike i ne mogu se dulje vremena smiriti na jednom mjestu.

Ordinarijat nije protiv racionalne upotrebe vozila i u svrhu odmora te sastanka s braćom svećenicima, ali pri svemu tome ne smije trpjeti duhovnu štetu pastva povjerenih im vjernika u župi.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1080/67.

CALENDARIUM MISSARUM PRO IUVENTUTE ET FAMILIA CHRISTIANA

Raspored subotnih sv. misa za našu mladež i kršćanske obitelji u našim biskupijama tokom 1968. godine:

- Siječanj: 6. Biskupija. Zatim župnici pojedinih župa: 13. Ravno, 20. Trebinja, 27. Donji Gradac.
- Veljača: 3. Donje Hrasno, 10. Stolac, 17. Rotimlja, 24. Prenj-Dubrave.
- Ožujak: 2. Klepci (Dračevo), 9. Gabela, 16. Čapljina, 23. Blagaj i Nevesinje, 30. Mostar.
- Travanj: 6. Potoci, 20. Goranci i Drežnica, 27. Konjic i Jablanica.
- Svibanj: 4. Kruševo i Ploče, 11. Čitluk, 18. Gradnići i Gradina, 25. Čerin.
- Lipanj: 1. Medjugorje i Studenci, 8. Klobuk, 15. Vitina, 22. Grljevići, 29. Humac.
- Srpanj: 6. Šipovača-Vojnići, 13. Tihaljina, 20. Veljaci, 27. Drinovci.
- Kolovoz: 3. Gorica, 10. Ružići, 17. Grude, 24. Ledinac, 31. Rasno.
- Rujan: 7. Široki Brijeg, 14. Kočerin, 21. Izbično i Crnač, 28. Ljuti Dolac i Jare.
- Listopad: 5. Mostarski Gradac i Polog, 12. Posušje, 19. Vir i Posuški Gradac, 26. Rakitno i Sutina.
- Studenj: 9. Roško Polje i Bukovica, 16. Seonica i Kongora, 23. Duvno i Šuica.
- Prosinac: 7. Prisoje, 14. Grabovica, 21. Vinica, 28. Rašeljke.

Župnici neka odmah zabilježe u direktorij svoj dan, a nedjelju unaprijed neka jave vjernicima, kad će se u njihovoj župi služiti sv. misa za mladež i kršćanske obitelji, pa neka ih pozovu da u što većem broju sudjeluju kod te svete mise i da se na taj dan posebno mole na te nakane u svojim domovima.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1081/67.

"MISAL ZA SVE DANE U GODINI" ODOBREN ZA LITURGIJSKU UPOTREBU

Nadbiskup zagrebački kard. Franjo Šeper zamolio je Kao Predsjednik biskupskih Konferencija Vijeće za provedbu Konstitucije o sv. Liturgiji, da ono odobri upotrebu "Misala za sve dane u godini", što ga je priredio o. fra Jure dr. Radić, Makarska 1967.g.

Vijeće je svojim odgovorom od 14. studenoga t. g. br. A-564/67 potvrdilo zaključak naših biskupskih konferencija i odobrilo da se može, ad interim, gore spomenuti Misal upotrebljavati kao liturgijska knjiga.

Prema tome mogu svećenici, kad služe sv. misu cum assistentia populi, upotrebljavati taj Misal za one dijelove sv. mise, u kojima se može upotrebljavati hrvatski jezik prema ranijim odredbama.

Napominjemo da nije dozvoljeno moliti KANON na hrvatskom jeziku niti iz ovoga Misala, niti iz bilo kojeg do sada odobrenog misala za liturgijsku upotrebu.

Treba čekati dok se ne pripravi i odobri novi definitivni prijevod.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1082/67.

PROVALE U CRKVE

Tokom ljeta u dvije naše župske crkve provalila su nepoznata lica. Tako u noći između 23. i 24. srpnja u župsku crkvu u Vinici. Tom prigodom odnešeno je nešto milostinje, koja je bila skupljena za vrijeme sv. misa u nedjelju, te u sakristiji razbacano je crkveno odijelo i uništena brava na vratima.

U Gabeli u noći između 3. i 4. kolovoza provalili su kradljivci u sakristiju i crkvu. Obili su svetohranište, ali nije se moglo ustanoviti, da su dirali u ciborij.

U vezi s tim upozoravamo župnike, da ne drže crkveni novac od milostinja u crkvi, nego u župskom uredu, te neka nastoje što bolje osigurati svoju crkvu od provala kradljivaca. Ukoliko bi se kakva provala dogodila, treba stvar odmah prijaviti najbližoj stanici milicije, a također o tome izvijestiti pismeno Ordinarijat.

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1083/67.

PROLJETNI KORONSKI SASTANAK

Sastanak neka se otvori kao i obično: zazivom Duha Svetoga.

Pitanja za pastoralno raspravljanje:

1) Penitent kaže ispovjedniku: više puta sam kao težak radio petkom u drugoga i uvijek sam tražio mesnu hranu, premda je domaćin nudio još bolju bezmesnu hranu, a i drugi težaci, koji su sa mnom radili, bili su voljni zadovoljiti se nemrsnim jelom, ali ja sam ih sve nadvladao izjavljujući, ako ne će biti meso, da ne ću raditi.

Takodjer kad su i u mene radili težaci petkom, uvijek sam ih hranio mesom, premda bi oni voljeli imati dobru bezmesnu hranu.

Isto tako, kad bi polazio i na kraći put petkom, uvijek sam u torbi nosio meso i njime se hranio.

Kako će ispovjednik riješiti slučaj ovoga penitenta, i koje će mu upute dati za budućnost?

Kakve je promjene unijela u disciplinu nemrsa najnovija uredba Sv. Oca o tom predmetu?

2) Zašto je vjera danas tako slaba i kod onih, koji nisu od nje otpali, pa čak i kod duhovnih osoba?

Što bi trebalo činiti u ovoj godini vjere, da se umnoži i jača postane vjera kod nas samih i kod naših vjernika?

Kakvo vladanje mora biti nas svećenika i u crkvi, i izvan crkve, da ljude ne odbijamo od vjere, nego da ih u njoj učvršćujemo?

3) Smisao i značenje devete točke Koncilskog dekreta "De presbyterorum ministerio et vita", koja glasi: "Novi Testamenti sacerdotes, licet Sacramenti Ordinis ratione praestantissimum ac necessarium in Populo et pro Populo Dei munus patris et magistri exercent, tamen simul cum omnibus christifidelibus sunt discipuli Domini, Dei vocantis, gratia Ejus Regni participes facti. Cum omnibus enim in fonte baptismi regeneratis Presbyteri sunt fratres inter fratres, utpote membra unius ejusdemque Christi Corporis, cujus aedificatio omnibus demandata est."

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Broj: 1084/67.

PROSLAVA SREBRNOG JUBILEJA NAŠEGA ORDINARIJA

Prigodom godišnjice izbora našega Biskupa za dijecezanskoga Ordinarija mostarsko-duvanjske i trebinjsko-mrkanjske biskupije radio Vatikan osvrnuo se kratkom emisijom na tu obljetnicu, što je bilo povodom da su mnogi u te dane brzojavno i pismeno čestitali našem Ordinariju 25-godišnjicu izbora za Biskupa.

Na sam dan godišnjice izbora, 15. travnja dijecezanski konzultori i neki obližnji svećenici došli su u Mostar i zajednički čestitali Ordinariju obljetnicu izbora, te ga zamolili da bi dopustio da se 25-godišnjica njegove konsekracije proslavi i na vanjski način s klerom i vjernicima.

3. svibnja t. g. Delegat Sv. Stolice Mons. Mario Cagna obavijestio je Biskupa, da ga je Sv. Otac prigodom 25-godišnjice biskupovanja imenovao Asistentom Papinskoga Prijestolja.

Za vrijeme kanonske vizitacije po župama jedne i druge biskupije župnici su u svojim pozdravnim govorima komemorirali obljetnicu svoga Ordinarija i u ime sebi povjerenih vjernika čestitali.

U župi Prenj-Dubrave dne 24. kolovoza t.g. priredjena je i mala akademija u počast Biskupu uz njegov srebrni jubilej biskupske službe.

Poslije sv. mise i krizme pred župskim stanom u prisustvu vjernika iz onih krajeva djaci i bogoslovi izveli su posebni program.

U ime klera pozdravio je Biskupa Mons. Don Andrija Majić. Uz nekoliko recitacija skupnih pjesama i glazbenih točaka djaci su izveli u skraćenom obliku komad pod naslovom "Procjetali grob", koji je sastavio neki franjevački klerik, a obrađuje put mladića preko sjemeništa do svećeništva.

Na koncu preuzvišeni Biskup zahvalio je svećenicima, koji su se okupili u velikom broju, bogoslovima i djacima, koji su izveli program. Pozvao je vjernike, napose roditelje - očeve i majke - da sa svojim Biskupom suradjuju na odgoju svećeničkoga podmlatka. Evocirao je teške prilike u prvim poslijeratnim godinama, kad su neke župe trebinjske biskupije bile bez svojega stalnoga svećenika. Danas, istina, situacija je mnogo bolja, ali bi trebalo još svećenika, koji bi se brinuli za duhovno dobro vjernika u ovim krajevima. Spomenuo je Biskup i one kušnje i nevolje, koje su zadesile upravo ove krajeve, kad je on pred 25 godina bio posvećen za Biskupa. Pozvao je vjernike, da čuvaju svoju rodnu grud, koju su im njihovi djedovi ostavili. Neka na rodnoj grudi ostanu vjerni Bogu, Kristu i Crkvi, te pod vodstvom svojih svećenika gledaju s pouzdanjem u budućnost.

Glavna vanjska proslava srebrnog jubileja našega Ordinarija održana je na blagdan Krista Kralja, dne 29. listopada t. g.

Izabran je upravo blagdan Krista Kralja, jer je naš Ordinarij u svoj biskupski grb stavio sliku Presv. Srca Isusova i riječi: Adveniat regnum tuum, što je sve usko povezano s blagdanom Krista Kralja.

Izabrana je nedjelja, da bi se omogućilo vjernicima, da u što većem broju mogu sudjelovati u vanjskoj proslavi, jer je ove godine blagdan sv. Franje kao dan konsekracije bio radni dan.

Budući da nije bilo moguće da svećenici u pastvi po župama u većem broju dodju na vanjsku proslavu srebrnog jubileja svoga Natpastira, to su župnici u velikom broju, njih preko 40 i iz udaljenijih župa okupili oko svoga Biskupa jubilarca dan uoči vanjske proslave, na 28. listopada, te zajednički čestitali našem Biskupu.

U ime svećenstva iz pastve pozdravili su Biskupa preč. gosp. don Andjelko Babić, župnik i Deakn u Stocu i p.o. fra Dobroslav Begić, župnik i Dekan u Mostaru. Župnik Babić medju ostalim rekao je i ovo: Mi smo, Vaši svećenici i suradnici u pastvi, zaželjeli ovaj svečani i dragi susret u prvom redu da damo hvalu Bogu. Evo, 25 godina upravlja našom biskupijom Ordinarij, koji pred nama stoji. Nikad se u manje vremena nije više jada izlilo na naš hercegovački krš, nikad u manje vremena nije nad ovim kršom bilo više grmljavine i gromova, nikad valjda u manje vremena nije ovaj krš prenio preko sebe toliko oluja ... Nama Bog dade Ordinarija koji osta sa svojim svijetom i klerom u tim teškim časovima kao lucerna ardens

et lucens, i ostade ponos vjeri i Crkvi. Božji je to dar, i mi danas skupa s Vama zahvaljujemo svemogućemu Bogu.

Drugo radi čega smo željeli susresti se s Vama danas, u godini Vašega srebrnog jubileja, jest to, da Vama, svom Biskupu, želimo reći da uz Vas stojimo i da u svakom svom zahvatu na Božjoj njivi možete računati na nas, koji smo i po nauci Crkve i po svojoj želji Vaši suradnici i pomoćnici.

Mostarski župnik Begić istaknuo je da mostarska župa osjeća više nego druge župe prisutnost Biskupa u ovom gradu, te zahvalio Ordinariju za sve njegove nastupe pastirske službe u mostarskoj crkvi.

U vanjskoj proslavi na 29. listopada sudjelovali su slijedeći biskupi: Dr. Frano Franić, splitsko-makarski biskup, Mons. Josip Arnerić, šibenski biskup, dr. Séverin Pernek, dubrovački biskup i Mons. Marijan Oblak, pomoćni zadarski biskup.

Vrhbosanskog nadbiskupa i sarajevsku nadbiskupiju zastupao je preč. gosp. dr. Marko Jozinović, kanonik, prepošt vrhbosanskog kaptola, a banjalučki biskup, spriječen zbog pontifikalne službe u grkokatoličkoj crkvi u Banjoj Luci, poslao je svog generalnog vikara Mons. Branka Župančića na proslavu u Mostar.

Jednom je prigodom zaželio doći u Hercegovinu naš hrvatski Kardinal i to baš prigodom proslave srebrnog jubileja našega Ordinarija, ali zbog sudjelovanja u radu biskupske sinode u Rimu i posjete Njeg. Sv. Patrijarhe Atenagore Sv. Ocu nije mogao Kardinal doći u Mostar na proslavu. Čestitao je pismeno našem Ordinariju i svoj posjet Hercegovini odgodio za koju drugu prigodu.

U mostarskoj crkvi na blagdan Krista Kralja u 8 i po sati izjutra održana je svečana koncelebrirana služba Božja. U koncelebraciji, kojoj je predsjedao domaći Biskup jubilarac, sudjelovali su prisutni Biskupi, delegati vrhbosanskog Nadbiskupa i banjalučkog Biskupa, te mnogopošt. O. fra Bonicije dr. Rupčić, kustos provincije i delegat O. Provincijala, i fra Ivo dr. Bagarić predstavnik pastoralnoga klera u dijecezi.

Svečana procesija koncelebrirana, prisutnoga klera i ministranata ušla je probijajući se kroz mnoštvo svijeta pred crkvom i u dupko punoj crkvi, dok je zbor sv. Cecilije na koru pjevao pod ravnanjem mjesnoga župnika "Ecce sacerdos magnus".

Prije sv. mise u svetištu pozdravili su Biskupa jubilarca školska djeca zajedničkom recitacijom, koja je bila sastavljena za tu prigodu.

"Dvadeset i pet godina minu

Od onog listopadskog dana

Kada Te nebo stavi Pastirom

Crkve nam hercegovačkih strana.

Kakva li bjehu minula ljeta?

Jedino Gospod dobro to znade,

Gospod i Tvoje pastirsko srce;

Gospod, bez kojeg umiru nade.

Kakva li bjehu minula ljeta?

Ona su bila nalik na vale

Neretve, podno litica Prenja:

Nekad su bistri, ko da kristale

Nose u čistim grudima svojim;

Nekada mutni, prepuni stijenja

Nemilo prijete svemu. I tek u

Morskoj dubini nadju smirenja....

Svečaru, kliči Svevišnjem Bogu:

Dvadeset i pet godina trajnih

Blista ko dugi, srebrni vijenac

S dvadeset i pet alema sjajnih

Pogledaj sada prostore hrama:

Dragi Tvoj puk što ovdje se sleže,

Jednim tek duhom živi i diše,

Jedna ga želja vodi i šteže...

U svakom oku sreća se blista,

U svakom srcu buktinja gori,

Iz svake misli sto ih se radja,

Svaki sad jezik jedno tek zbori:

Gospod Ti bio obilna plaća

Za svaki dan i za svako ljeto!

Sretan Ti bio srebrn jubilej,

Godište slavno dvadesetpeto!"

Iza školske mladeži pozdravio je svečara ing. Njegovan Merdžo. Kao gradjanin starog grada na Neretvi i nekadašnji učenik, uputio je Biskupu jubilarcu povodom njegovog 25-godišnjeg biskupskog jubileja tople čestitke, a biskupima gostima iskrene pozdrave i dobrodošlicu.

Današnja mi svečanost, rekao je govornik, daje ... prigodu, da se u mislima vratim u vrijeme prije 30 godina i da najprije kao zahvalni učenik obnovim sjećanje na lik našega profesora vjeronauka i njegov katehetski rad na gimnaziji.

Dubok dojam ostavio je na sve nas prof. dr. Petar Čule svojim dubokim poznavanjem teološke nauke i svojim predavanjima, u kojima je s izvanrednom jasnoćom i dubinom misli, sa žarom i oduševljenjem prenosio nama nauk vjere. Još dublji dojam ostavila je na naše mlade duše ličnost našega vjeroučitelja, koja se tako divno slagala s naukom, kojim nam je predavao. Njegov primjer i njegov životni stav bili su nama pravi putokaz u mladenačkim dilemana, a ne samo tada, nego i kasnije sve do naših dana.

Govornik je obnovio uspomenu na predšasnike današnjega Biskupa i rekao: četvrt stoljeća predane pastirske službe biskupa Čule u veoma teškim i odgovornim vremenima pokazalo je da i danas na čelu Crkve u Hercegovini stoji čovjek, u čijoj su ličnosti ujedinjene najbolje tradicije vjere našega naroda.

Na koncu je rekao: mostarska biskupija, obnovljena prije 86 godina, sa sjedištem u ovom gradu, još ni danas nema svoje stolne, biskupske crkve. Možemo li prigodom ovog jubileja zaželjati, da jednu od narednih obljetnica proslavi naš Biskup u novoj, stolnoj crkvi?

Završio je riječima: Vama, preuzvišena gospodo i Oci biskupi zahvaljujemo što ste svojim prisustvom uzveličali ovu proslavu, a Tebi, dragi svečaru želimo zdravlje, dug život, plodonosan rad. A ovaj vjerni Tvoj narod, koji je došao u ovako velikom broju na ovu svečanost, bolja je čestitka, nego li moje netom izrečene riječi.

Biskupa svečara pozdravio je i senior dijecezanskoga klera, ap. protonotar, mons. don Andrija Majić.

On je na početku obnovio sjećanje na dan biskupske posvete prije 25 godina, kad je s oltara, gdje on govori danas, pročitana papinska bula o imenovanju biskupom današnjega svečara, te kako su trojica crkvenih velikodostojnika - danas sva tri već pokojna - Legat Sv. Ota opat G. Marcone, vrhbosanski nadbiskup i metropolita Dr. I. E. Šarić i svete uspomene zagrebački nadbiskup Alojzije kard. Stepinac položili svoje velikosvećeničke ruke i zazvali Duha Svetoga na novog Božjeg izabranika i apostolskog nasljednika.

Bile su to godine tragičnog II svjetskog rata, a kad je naša uža domovina gorjela u vrtlogu i ratnome plamenu... Poslije su došli i teži udarci, kad je Biskup bio udaljen od svoga klera i stada...

Hvala Bogu, sve je prošlo uz Božju pomoć, i evo danas okruženi svojim klerom i vjernicima u prisustvu susjednih biskupa, skupa zahvaljujemo Božjem milosrdju koje nam je dalo, da smo mogli sve prošlo doživjeti i proživjeti i danas s novom nadom i pouzdanjem gledamo u budućnost.

Govornik je izrazio radost, što je i Sv. Otac uzveličao ovu našu proslavu imenovavši Biskupa Asistentom Pap. Prijestolja i što mu je poslao osobnu svoju čestitku.

I ovom zгодom, završio je Msgr. Majić, izražavamo Vam punu sinovsku odanost i ljubav, poslušnost, da nas vodite Vi, kao apostolski nasljednik u našoj miloj i dragoj Hercegovini i da Vaš budući rad i naša suradnja budu na veću slavu Božju, na procvat sv. Crkve, na vječnu i vremenitu korist Božjega puka u našoj užoj domovini, quod Deus faxit...

Po tom je šibenski biskup Mons. Josip Arnerić pročitao u hrvatskom prijevodu Apostolsko Pismo - BRVE - o imenovanju Biskupa Asistentom Papinskog Prijestolja. Biskup Arnerić pročitao je također i Papinu osobnu čestitku.

Iza čitanja Papinskih pisama zbor sv. Cecilije na koru otpjevao je Papinu himnu, a koncelebranti i prisutni kler slušali su stojeći na svojim mjestima u svetištu.

Za vrijeme sv. mise propovijedao je splitsko-makarski biskup Dr. Frano Franić.

Tema je propovijedi bila - po izričitoj želji Biskupa jubilarca - o Kristovu Kraljevstvu.

Propovjednik je u uvodu spomenuo riječi biskupskog gesla svečara: Dodji kraljevstvo Tvoje, te istakao kako je Biskup Čule sve svoje umne sile, žar srca i spremnost na žrtvu i napor uložio za ostvarenje svog životnog i biskupskog gesla.

Propovjednik je vjernicima izložio tri misli: Kristovo je kraljestvo: kraljevstvo ljubavi / kojem se protivi mržnja, rat, agresija, sebičnost.../, kraljevstvo istine / kojem se protivi laž, pretvaranje, farižejizam.../ i kraljevstvo pravednosti / kojem se protivi bolna činjenica nejednakosti, nepravde u svijetu.../

Kršćani, završio je propovjednik, ne smiju biti indiferentni za zemaljski društveni poredak. Cni se moraju angažirati za ostvarenje veće pravednosti i jednakosti među društvenim slojevima i narodima. Katolici moraju biti najsvjesniji u svojem zvanju i položaju. Na njih se svatko mora moći osloniti. Vjera ne otudjuje od društva, ona je naprotiv izvor aktivnosti, plemenitog rada za istinu i pravednost u ljubavi.

I Hercegovci, članovi te junačke krajine, koja je postala rudnik zvanja, koja gradi mnoge nove crkve, moraju svim silama pod vodstvom svojega Natpastira i svećenika raditi na ostvarenju Kristova kraljevstva. Čovjek je stvoren za velike ideale ljubavi, istine, pravednosti i ovi ideali preko nas, kršćana, moraju se oživotvoriti, da se ostvari ideja Kristova kraljevstva.

Na koncu sv. mise prije nego što je u ime Sv. Oca Biskup jubilarac podijelio Apostolski blagoslov, pozvao je prisutne vjernike da ostvaruju ono, što je propovjednik rekao pod sv. misom, te ostvarjući kraljevstvo Kristovo u svojim srcima, obiteljima, selima i župama doprinesu ostvarenju svog životnog kršćanskog poziva: ostvarenju Kristova kraljevstva ovdje na zemlji.

Koncelebranti i kler vratili su se svečanom procesijom u sakristiju, dok je narod oduševljeno pozdravljao Biskupa svečara i druge Biskupe.

Svečanom objedu u biskupskoj rezidenciji uz biskupe koncelebrante, te Dekane biskupije i svećenike iz pastve, koji su mogli taj dan doći u Mostar, prisustvovao je i visokopreosvešteni mitropolit bosansko-dabarski gosp. Vladislav, dosadašnji Vladika, a sada Upravitelj hercegovačko-zahumske eparhije. Mitropolita Vladislava pratio je iguman manastira u Žitomislićima o. Jovan Nedić. Pozvan je bio i glavni imam islamske vjerske zajednice ef. Zufer Bešlić, ali zbog izbjivanja iz Mostara nije mogao doći, nego je sutradan poslao pismenu čestitku.

U svečanoj dvorani, za tu zgodu lijepo urešenoj, najprije pozdravio je Biskupa dr. Franić, splitski biskup u ime prisutnih biskupa, u ime svoje dijeceze i svoje osobno.

U podužoj zdravici govornik je iznio "curriculum vitae" svečara, zadržavši se posebno na njegovom katehetskom radu među mladeži, te radu u središtu dijeceze - bisk. Ordinarijatu, ispomaganju svećenicima u pastvi, te intelektualnom radu suradjujući u raznim časopisima, prevodeći knjige uglednih autora; kroz protekli period biskupske službe govornik se osvrnuo na brigu Biskupa svečara za odgoj svećeničkoga podmlatka, te izgradnju i obnovu crkava u dijecezi, pitanja lokacije za katedralnu crkvu, pastirske pohode po župama, biskupske poslanice vjernicima, njegov osobni život, trpljenje... rad u gremijumu Episkopata te sudjelovanje u radu II Vat. Sabora, napose nastojanje da se ime sv. Josipa uvrsti u misni kanon...

Na koncu Biskup Franić rekao je: Vi, dragi svečaru, možete reći sa sv. Pavlom: gratia Dei in me non vacua fuit, i mi iznoseći sve ovo uzdižemo hvalu svevišnjemu Bogu na svim darovima i milostima, koje je Vama udijelio i preko Vas svojemu puku!

Poslije Biskupa Franića čestitao je Biskupu jubilarcu visokopreosvešteni gosp. mitropolit Vladislav u svoje ime, u ime svećenstva Eparhije i vjernog naroda.

Istakao je svoje zadovoljstvo, što je ovom zgodom osobno upoznao odlične Arhijereje katoličke Crkve, a koje je upoznao u njihovoj aktivnosti iz crkvene štampe.

A svečara upoznao sam, nastavio je Mitropolit, prije no što smo se osobno susreli u mojoj rezidenciji prigodom Božića, po pričanju supatnika iz dana u Zenici, episkopa Varnave Nastića.

Prigodom prvog susreta o Božiću zajedno smo pjevali za stolom "Rodžestvo Tvoje..." i otada redovito se posjećujemo o blagdanima, posjećujemo samostane u Bijelom Polju i Žitomisliću i uvijek ^{smo}ugodno se osjećali.

Mitropolit je spomenuo i svoj susret s Patrijarhom Atenagorom u Beogradu i istakao s kolikom ljubavlju i poštovanjem govori carigradski Patrijarh o Papi Pavlu VI, te naglasio kako jednog i drugog vode motivi čiste ljubavi, te neka im Bog podari dug život, da u djelo provedu svoje ciljeve.

Delegati iz Sarajeva i Banja Luke pročitali su pismene čestitke onih koji su ih poslali, te uz to dodali i svoje osobne čestitke i čestitke klera.

U ime odsutnog Provincijala hercegovačkih franjevac Biskupa je pozdravio i zaželio mu posebni blagoslov Božji o. fra Bonicije dr. Rupčić, kustos provincije.

Don Mato Nuić, župnik iz Bijelog Polja čestitao je Ordinariju u ime dijecezanskoga klera.

Posljednji je govorio Biskupov školski kolega dr. Čedomil Čekada. On je evocirao uspomene na dolazak i prve godine u travničkoj gimnaziji, pa boravak u sarajevskoj bogosloviji i kasnije na studijama u Innsbruck-u. Spomenuo je dugogodišnji boravak u Zenici...

Pa što da kažem na sve ovo, završio je dr. Čekada? Ništa drugo, nego da se nismo nikad pokajali, što smo išli ovim putem! Hvala Bogu na svemu. On nas je podizao i ponizivao... To je njegov način... Hvala mu i na tom! To je znak i dokaz božanskog odabranja, jer quem Deus diligit, castigat... On nas je izbavio iz svih neprilika... Slao nam je uz križeve i utjehu, blagoslivao je naše napore. Eto, Tvoja je biskupija jedna od najjačih u vjeri među našim biskupijama, oko Tebe brojan i revan, crkven kler, bez natruhe modernizma, laicizacije, ^{daleko}od gospodstva i gospodarenja... Bio si Koncilijski Otac, ekspert, pozdravljali su Te na Koncilu kao profesora Kristova, i u najnovije doba Sv. Otac dao Ti je visoko priznanje u znak svoje ljubavi i povjerenja... I dalje: neka bude kako Bog hoće... Fiat... In manus tuas... Stajali smo uz istu zastavu, služili smo istom Gospodaru, borili smo se za isto kraljevstvo, svjedočili smo istoj istini... Sve to potiče me da se danas s okupljenima oko Tebe obrađujem i da Ti zaželim puno blagoslova, krunu pravde... da opet obojica budemo u nebu svjedoci Kristovi... a ovdje na zemlji da vidiš ostvarenu svoju želju i viziju mostarske katedrale....

Biskup jubilarac u završnoj riječi rekao je: kad bi sve bilo tako lijepo, kako su predgovornici istakli.

Ako bih ja htio govoriti o sebi, onda bi morao reći sa svojim zaštitnikom: Izadji Gospodine od mene, jer sam čovjek grješnik. Pred Bogom svi smo mi sirote i grješnici i ništa drugo. Kad bi život moj bio neporočan kao život prečiste Djevice, i kad bih imao žar revnosti sv. Pavla, i tada bi morao reći: servus inutilis, i ponavljati sa psalmistom: non mihi... gloriam, jer sam učinio samo ono, što je bila moja dužnost.

U sv. misi toliko mi se svidjaju one riječi prikazne molitve: Suscipe.... pro innumerabilibus peccatis... meis! Svi smo pred Bogom veliki dužnici, a sve što imamo i činimo dobro, to je Božji dar.

U daljnjem dijelu svojeg završnog govora Biskup je istakao svoju ljubav prema Presv. Srcu, koju je primio od odgojitelja otaca Isusovaca. Svjedočanstvo te ljubavi jest i njegovo geslo, te prva njegova biskupska poslanica. Uz Presv. Srce, nastavio je Biskup, dugujem iskrenu zahvalnost Blaženoj Gospi. U roditeljskoj kući naučio sam moliti sv. krunicu i Gospinje litanije. O Gospi Biskup je pisao u trećoj svojoj poslanici vjernicima i Bezgrješnoj bi posvetio katedralnu crkvu, ako jednom bude moguće. Iz ljubavi prema sv. Josipu, kojemu je posvećena mostarsko-duvanjska biskupija Biskup je predlagao na Koncilu, da se njegovo ime uvrsti u Kanon, te bude li jednom moguće, u budućoj katedralnoj crkvi Sv. Josip dobit će najodličnije mjesto.

Na koncu Biskup je pojedinačno predgovornicima zahvalio, napose splitskom Biskupu za propovijed u crkvi, te visokopreosveštenom Mitropolitu i svim drugim dragim gostima!

Broj: 1085/67.

O B A V I J E S T I

/ Dijecezanska kronika /

1) POSTAVLJANJE SPOMENIKA BISKUPU BUCONJIĆU U DRINOVcima

Pred II svjetski rat stanovnici Drinovaca pod vodstvom svojih župnika podigli su bili lijep spomenik svom mještalinu, nekadašnjem župniku i kasnijem mostarsko-duvanjskom biskupu o. fra Paškalu Buconjiću, po nacrtu arh. o. fra Pije Nuića, također rodom iz Drinovaca.

Rat je spriječio potpuno dovršenje spomenika. Tek je ove godine nastojanjem agilnog župnika o. fra Ferde Vlašića spomenik potpuno dovršen i postavljeno poprsje zaslužnoga biskupa Buconjića.

Svečanost otkrivanja spomenika održana je 30. travnja t. g. Sam dijecezanski Ordinarij taj dan služio je sv. misu i održao propovijed u župskoj crkvi, koju je podigao biskup Buconjić. Poslije sv. mise blagoslovio je mjesto, gdje se nalazi spomenik i tom prigodom održao komemorativni govor u počast svoga predšasika biskupa Buconjića.

Osim Biskupa govorio je i novoizabrani provincijal hercegovačkih franjevac mnogopošt. o. fra Rufin dr. Šilić, te predstavnik klera iz Drinovaca, Nuić don Mato, a bogoslov Slavko Majić recitirao je svoje stihove u počast velikog Drinovčana biskupa Buconjića.

2) DOLAZAK SESTARA MILOSRDNICA U ŽUPU STOLAC

U jesen prošle godine bila je pokrivena nova kuća na župskom zemljištu za stah Sestara, a koja će u suterenu služiti kao dvorana za katehiziranje djece i mladeži. Tokom proljeća ove godine kuća je dovršena, da su se Sestre mogle unutra useliti.

Na Bijelu nedjelju ove godine Biskup je prije sv. mise blagoslovio novu zgradu. Pod sv. misom propovijedao. Poslije sv. mise vjernici župe Stolica i Sestre Milosrdnice priredili su zajednički objed za Preuzvišenoga, prisutne svećenike i druge uzvanike.

Sestre su preuzele brigu za crkvu, vodit će crkveno pjevanje i ispomagati u katehiziranju djece. K tomu pomagat će i drugim okolnim župnicima u održavanju čistoće crkve i crkvenoga ruha.

3) BLAGOSLOV NOVOG ŽUPSKOG STANA U JARAMA k/ Mostara

Početkom 1966. g. stanovnici sela Jare u mostarskom Blatu zamolili su svoga Biskupa da dodje, pogleda i odredi jedno od tri ponudjena mjesta za sjedište nove župe u njihovom selu.

Biskup je prihvatio ono mjesto, koje je većina stanovnika sela predlagala i obećao im uskoro poslati svećenika i utemeljiti kanonski novu župu u njihovom selu.

Dne 14. svibnja 1966. g. pojavio se u selu vlč. gosp. Don Nedjeljko Galčić, novoimenovani župnik župe Jare. Nastanio se u seoskoj kući JOSIPA ZELENKE, zvanog Joge. Vlasnik kuće podijelio je sa svećenikom svoj siromašni dom, a novo podignutu i nedovršenu kuću iznajmio je za privremenu kapelicu. Našli su se velikodušni vjernici nove župe, poklonili zemljište za novu župsku kuću i buduću župsku crkvu. Prva je bila briga pribaviti dokumente i građevnu dozvolu za početak radova na podizanju župske kuće, koja će privremeno služiti kao župska kapelica. Najprije su podigli jednu manju prostoriju za sklonište građevinskog materijala. Po tom su vjernici pod vodstvom svojega župnika iskopali veliku čatrnju za vodu, te složno i uporno počeli s radom na podizanju župske kuće.

Na blagdan Svih Svetih, 1. XI 1966. g. Biskup je ponovno došao u selo Jare, blagoslovio gradilište, otслужи sv. misu i po prvi puta s vjernicima nove župe proslavio njihov glavni buduću godišnji blagdan, jer su vjernici blagdan Svih Svetih odabrali za svoj glavni godišnji blagdan i zaštitnika župe.

Zgrada župske kuće bila je dozidana do krova. Nije bilo moguće staviti krov, jer se nije moglo doći do potrebnog građevinskog materijala. Tek u proljeće ove godine nabavljena je drvena gradja za krovnu konstrukciju. Tako da je župska kuća u roku od godinu dana otkako se je pojavio novi župnik u Jarama bila toliko dograđena, da je postala useljiva i da je mogla biti blagoslovljena.

Stoga je Biskup po treći puta došao službeno u selo Jare na 14. svibnja t.g. i svečano blagoslovio novi župski stan i privremenu kapelicu u prizemlju župskoga stana.

U propovijedi tom zgodom Biskup je radosna srca pohvalio slogu, marljivost, radnost vjernika nove župe, koji u roku od godinu dana vlastitim trudom i svojim doprinosima uz malu pomoć sa strane podigoše prostranu župsku kuću, lijepu sporednu prostoriju, koja će dobro služiti za potrebe župe.

Nekad se je o Jaranima govorilo s visoka i pomalo prezirno, a oni osvjetlaše svoje lice i s ponosom gledaju na svoj jednogodišnji, plodan rad.

Povodom te svečanosti čitavo je selo priredilo zajednički objed za sve one, koji su na bilo koji način pripomogli radom, doprinosima, savjetom, vodstvom, nabavkom materijala, da se je moglo dovršiti zgradu župske kuće.

Vjernici župe Jare tek su se zagrijali za posao i traže od župnika, da pribavi plan i potrebne dokumente za podizanje župske crkve.

Čestitamo vjernicima župe Jare i njihovom poduzetnom i okretnom župniku i želimo da što prije otpočnu izgradnju nove župske crkve!

4) POSJET NAŠEGA ORDINARIJA PATRIJARHU SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE

Prigodom obnove manastira u Žitomislićima k/Mostara, a u vezi 400-godišnjice izgradnje manastirske crkve, Njegova Svetost Patrijarh srpski gosp. GERMAN posjetio je zahumsko-hercegovačku eparhiju, blagoslovio restaurirani samostan (konak) u Žitomislićima.

Patrijarh sa svojom pratnjom stigao je vlakom u Mostar u subotu dne 13. svibnja t. g. Nakon molitava i pozdrava u mostarskoj pravoslavnoj crkvi, Patrijarh je otsjeo u rezidenciji hercegovačko-zahumskog Vladike. Tu ga je isti dan posjetio naš Ordinarij zadržavši se u kraćem razgovoru s Patrijarhom i njegovom pratnjom.

Sutradan, dne 14. svibnja Biskup na poziv Vladike gosp. Vladislava poslije sv. mise i blagoslova nove župske kuće u Jarama uputio se u manastir Žitomislić na svečani objed, koji priređuje u čast Patrijarha hercegovačko-zahumski Vladika i manastirsko Sestrinstvo.

Iza pozdrava domaćeg Vladike gosp. Vladislava govorio je i naš Biskup. Donosimo riječi tog govora, kako ih je prenio GLASNIK, službeni list srpske pravoslavne crkve, br. 7, juli 1967. str. 141-142.

"Vaša Svetosti, gospodo Arhijereji, braćo i prijatelji. Nije mi bilo lako doći na današnju svečanost. Moje grlo svjedoči da nisam sada najboljeg zdravlja. Osim toga, ja sam danas imao jednu svoju svečanost pedeset kilometara odavde. I tamo će biti veliki skup, na stotine je bilo uzvanika, ali ja sam sve to ostavio, rekoh, da obavim drugu obavezu, i došao sam ovamo, jer ovo je jedinstvena prilika, koju možda nikada neću u svojem životu uživati, da mogu u ime katoličke Hercegovine izraziti Njegovoj Svetosti svoje poštovanje i svoj pozdrav.

Vi ćete meni dozvoliti, jer sam ja crkveni čovjek, da govorim crkveno, da govorim vjerski. Znaite, kada je Gospodin Isus Krist, koga mi: i pravoslavni i katolici, smatramo Sinom Božjim, a koga muslimani smatraju kao Božjeg poslanika Isa Pejgambera, odlazio s ovog svijeta, ostavio je kao svoj testamenat, kao svoj amanet jednu veliku zapovijed: "Novu vam zapovijed dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubim, da se i vi ljubite među sobom. Po tom će svi poznati da ste moji učenici, ako imate ljubav među sobom"/Iv. 13, 34-35/. I prvi učenici Gospodinovi primili su taj božanski amanet i oni su ga u djelo provodili. Sveti pisac Luka kaže: "A u narodu, koji vjerova, bješe jedno srce i jedna duša"/DAP, 4, 32/. Nije to bilo samo u Jeruzalemu, nego to je bilo po cijelom rimskom carstvu, gdje god je bilo kršćana.

Čak su na njih pokazivali prstom i govorili: "Gledajte, kako se vole, kako se ljube".

Nažalost, ljudi su ljudi. Pomalo je u tu zajedničku ljubav neprijatelj usijao korov i kukolj razdora. Malo po malo taj se razdor sve više širio i došla je ona kobna 1054 godina, kada su dva čovjeka, jedan sa istoka, drugi sa zapada, nesvjesni što čine, niti svjesni što će se dogoditi, napravili nešto protivno testamentu Božje ljubavi i napravili razdor između Istoka i Zapada.

Kad je došlo do one kobne svadje između Agamemnona i Ahila, o kojoj pjeva Homer u svojoj Ilijadi, dalekovidni Nestor predviđajući teške posljedice te svadje, bolno je uskliknuo: o popoi, e mega penthos Ahailida gajan hikanei /Jao, kolika će nevolja zadesiti ahejsku zemlju!/. Ali se nije našao nijedan kršćanski Nestor, koji bi doviknuo kardinalu Humbertu i patrijarhu Cerulariju: Pazite, što radite! Vi ćete u crno zaviti cijelu Crkvu! -

Jedna strašna nesreća svalila se na naše narode, na cijeli svijet, na kršćanski rod. Braćo, nakon devet stoljeća iz te daleke retrospektive, mi danas vidimo kakvim je bolnim posljedicama urodila ta nesloga u cjelokupnoj historiji, a naročito u historiji naših naroda. Ja držim da je došlo vrijeme da se jedanput taj jaz premosti i da nastupi nova era, era sporazuma, bratstva i ljubavi, jer bez toga nema nam života.

Braćo, ja sam bio učesnik sve četiri godine na Vatikanskom Saboru. To je bila velika skupina biskupa cijeloga svijeta, čitave zemaljske kugle od Japana, Indije, Australije do Ognjene zemlje u Južnoj Americi i do Aljaske u Sjevernoj Americi i iz cijele Evrope. Bilo je tu preko 2000 biskupa. U saboru je bilo mnogo potresnih momenata, mnogo peripetija, ali najpotresniji momenat je bio na završetku Koncila 7. decembra 1965. kada se u Carigradu čitala poslanica Pape Pavla VI, kojom se poništava onaj akt, koji je učinio nerazboriti kardinal Humberto, i s druge strane kad se u Rimu čitao akt o skidanju ekskomunikacije i kad su se nad grobom sv. Petra našli u bratskom zagrljaju Papa Pavao VI i Mitropolit Meliton, izaslanik Patrijarhe Atenagore, dok se u Carigradu našao u zagrljaju kardinal Bea sa patrijarhom Atenagorom. Eto, to je bio najpotresniji momenat i ja sam gledao svojim očima, kako su mnogim biskupima potekle suze, jer su smatrali ovo za jedan veliki događaj.

Braćo, ne bi trebalo da ovaj momenat, veliki i historijski, prodje nezapažen i među nama. I mi treba da upijemo duh tog velikog momenta. Ljubav treba da vlada među nama. Ako budemo išli putem mržnje, a ne ljubavi, mi smo propali, nema nam spasa. I sam apostol sv. Ivan kaže: "Bog je ljubav"/I. Iv, 4, 8/ i nema savršenije definicije od ove. Ako budemo išli putem mržnje, razdora, bratoubilačke borbe, mi smo propali, naša je sudbina zapečaćena. Ako se budemo popravili i iz historije naučili što ne valja, i ako podjemo drugim putem, onda ćemo u ljubavi saizdati jednu bolju, sretniju budućnost. I ja bih želio da ta sretnija budućnost počne odmah, što prije da se među nama odvija, i da mi svi budemo njezini graditelji.

U to ime, u ime te božanske ljubavi, koja je nikla u božanskom Srcu Sina Božjega, ja dižem ovu čašu, najprije u čast i poštovanje Njegove Svetosti Patrijarha srpskoga, zatim u čast predstavnika narodne vlasti, pa onda u čast predstavnika svećenstva, monaha i monahinja, i u čast čitavog ovoga naroda, koji se ovdje slegao i čitavoga naroda naše uže domovine Hercegovine, pa i cijele naše domovine. Ja želim da duh ljubavi prožme sve nas, da u toj ljubavi izgradjujemo novu i sretniju budućnost i da novo pokoljenje, koje iza nas dodje, bude sretnije, i da ima bolje dane, nego što smo ih mi imali. Živjeli!"

U svom govoru Njegova Svetost Patrijarh gosp. German osvrnuo se ovim riječima na govor našega Ordinarija: "Blгодарим Преузвишеном Бискупу др. Чули на његовој дивној здравци. Јевандјелске речи: 'По томе ђе познати да сте моји ученици, ако љубав узимате међу собом' (Јн, 13, 35) и ја често поминjem, па сам их и јучер навео у цркви у Mostaru. Мени је врло драго, што га видимо овде као представника сестринске римокатоличке цркве. Сматрамо да су времена таква, да је потребно да се ослањамо једни на друге, да прекинемо са оним што нас је раздвајало и да негујемо оно, што нам је заједничко.

Ko je juče bio s nama, čuo je iz mojih usta iste reči, koje danas čujemo iz usta Preuzvišenoga. Eto, zajedničko nam je Jevandjelje, isti Gospod Hristos. Zato treba da otvorimo oči i narodu našem da razlikuje dobro i zlo, pa zla da se čuva, a dobro da tvori.....".

5) KANONSKA VIZITACIJA I KRIZMA

Obavljena je ove godine u 25 župa u obje biskupije, i to: u duvanjskom kraju od 15. srpnja do 4. kolovoza u 10 župa dekanata. Po tom u okolici Širokog Brijega u pet župa: Kočerina, Izbično, Crnač, Rasno i sam Široki Brijeg.

U trebinjskoj biskupiji bila je kanonska vizitacija od 13. kolovoza do 27. istog mjeseca.

K tomu u rujnu bila je sv. krizma u župama: Goranci i Polog, a na 31. kolovoza u Mostarskom Gracu.

Ove godine po prvi puta Biskup je mogao doći automobilom u župe: TREBINJA, u trebinjskoj biskupiji i MOSTARSKI GRADAC u mostarskoj biskupiji. Još ostaje jedino Drežnica, u koju se za sada ne može doći vozilom.

6) BLAGOSLOV TEMELJNOG KAMENA CRKVE U SAMOSTANU ŠKOLSKIH SESTARA

Dne 9. lipnja t. g. Preuzvišeni Biskup blagoslovio je i postavio temeljni kamen nove samostanske crkve Sv. Obitelji u samostanu Školskih Sestara III Reda Sv. Franje u Bijelom Polju k/Mostara.

Crkva je tokom ljeta pod krov stavljena i po svoj prilici mpći će biti blagoslovljena pred Božić i predana upotrebi za službu Božju.

7) BLAGOSLOV TEMELJNOG KAMENA ŽUPSKE CRKVE SV. ANTUNA PADOVANSKOGA

U SUTINI /Rakitno/

U župi Sutina, koja je reaktivirana 1962. g. kao crkva služila je jedna zgrada, koju su stanovnici sela Sutine podigli iza I svj. rata u nakani da bi ona u suterenu služila kao župska kapelica, a na katu stanovao bi župnik. Budući da ondašnji dijecezanski Ordinarij o. fra Alojzije Mišić nije pristao na takvo rješenje, kasnije, kao je podignut novi veliki župski stan, ona prijašnja zgrad pretvorena je u crkvu nadograđivši uz nju mali prezbiterij. Zgrada je bila samo pokrivena, bez stropa, niti izvana niti iznutra nije bila ožbukana. Kad je pred 5 godina župa obnovljena, nije se moglo na to misliti, da se adaptira dotična zgrada za pristojnu župsku crkvu. Stoga je odlučeno da se što prije pristupi podizanju nove župske crkve na drugom mjestu u sklopu župskoga zemljišta.

Aktualni župnik, vlč. gosp. Don Josip Radišić pribavio je plan za novu župsku crkvu kopirajući podignutu crkvu u čast sv. Antuna na Pločama, u Brotnju. Čekao je dosta dugo na građevnu dozvolu, koju je tek u proljeće ove godine dobio od općinske skupštine u Posušju. Čim je dobio građevinsku dozvolu, odmah je pristupio pripremnim radovima, tako da je na blagdan sv. Antuna Padovanskoga ove godine mogao biti blagosloven i postavljen temeljni kamen.

Budući da je mjesni Ordinarij bio spriječen zbog sudjelovanja na proljetnom zasjedanju biskupskih konferencija, u njegovo ime blagoslovio je temelje i postavio temeljni kamen presvjetli gospodin don Andrija Majić. Veliko je nevrijeme spriječilo vjernike, da nisu mogli u većem broju sudjelovati u toj radosnoj zgodi u životu župe Sutina.

Stoga će biti veće veselje, ako bude moguće u prosincu ove godine blagosloviti već skoro pokrivenu novu župsku crkvu, u kojoj će vjernici po prvi puta moći sudjelovati u svetim liturgijskim činima tokom zime. Još će biti više veselja vjernika čitavoga Rakitna, ako bude moguće blagosloviti i novu župsku crkvu u gornjem Rakitnu, Poklečanima, koja je zatemeljana pred II. svjetski rat, a ove godine nastavljena s izgradnjom do krova.

8) POSVETA NOVOG OLTARA ŽUPSKE CRKVE U RAVNOM

Prigodom kanonske vizitacije i dijeljenja sv. krizme preuzvišeni Biskup svečano je posvetio novi kameni oltar "versus populum" (prvi u našim biskupijama!) u župskoj crkvi u Ravnou.

Župnik je tokom godine sa svojim vjernicima u crkvi podigao novi kor, nabavio klupe i ozidao prikladnu sakristiju, te uveo rasvjetu u crkvu i priremio sve za unutarnje bojenje crkve.

9) NADBISKUP-KOAJUTOR U SARAJEVU

Sv. Otac Pavao VI imenovao je skopljanskoga biskupa dr. SMILJANA-FRANJU ČEKADU nadbiskupom-koadjutorom s pravou nasljedstva sadašnjem nadbiskupu vrhbosanskom dr. Marku Alaupoviću. Novi Nadbiskup-koadjutor ostaje i dalje administrator skopljanske biskupije, dok Sv. Stolica drugačije ne providi.

Radujemo se ovom imenovanju i želimo da Svesilni Bog obilno pomogne i blagoslovi sve akcije, koje čekaju novog Nadbiskupa-koadjutora u našoj bosansko-hercegovačkoj crkvenoj metropoli.

10) POMOĆNI BISKUP U LJUBLJANI

Sv. Otac Pavao VI imenovao je Mons. dr. STANISLAVA LENIČA, dosadašnjeg generalnog vikara i prepošta stolnog kaptola naslovnim biskupom Vazisaiskim i pomoćnim biskupom ljubljanskom Nadbiskupu.

Novom Biskupu želimo obilje pomoći s neba u odgovornoj službi, a Nadbiskupiji i preuzv. Nadbiskupu srdačno čestitamo!

11) PREMJEŠTAJI ŽUPNIKA I IMENOVANJA KAPELANA

U srpnju ove godine premješteni su slijedeći župnici: RADIŠIĆ don CVITAN iz župe Bijelo Polje-Potoci za župnika u Rašeljke; BORAS don ALEKSANDAR iz župe Rašeljke za župnika u Šipovača-Vojnići; NUIĆ don MATO iz župe Šipovača-Vojnići za župnika u Bijelo Polje-Potoci.

Početkom rujna razmješteni su svršeni mladomisnici na kapelanska mjesta, i to: FILIPOVIĆ don PAVAO imenovan je kapelanom u Viru k/Posušja, MILJKO don MILE, kapelan u Donjem Hrasnu, VUJEIĆ don PETAR ml., kapelan u Rotimlji, a privremeno zamjenik bolesnoga župnika u Kruševu. MAJIĆ don SREČKO premješten je u svojstvu kapelana iz župe Rotimlja u župu Klepce (Dračevo), a LUKAČ don MARKO premješten je iz Donjeg Hrasna za kapelana u Donji Gradac.

12) NOVA FORMULA "PROFESSIO FIDEI"

Predsjedništvo biskupskih konferencija početkom mjeseca kolovoza dostavilo je Ordinarijatu novu formulu za "ispovijest vjere", koju je o-dredila Sv. Kongregacija za nauk vjere.

Ordinarijat je 12. kolovoza t. g. poslao svim dekanatskim uredima po jedan primjerak tog novog formulara "ispovijesti vjere".

U privitku dostavljamo svim župskim uredima po jedan primjerak na latinskom i hrvatskom jeziku, da imaju svi župnici kod sebe taj novi formular, po kojem će, kad bude potrebno, odsada polagati "professionem fidei" mjesto dosadašnje tridentinske i antimodernističke zakletve.

13) MLADE MISE NA PODRUČJU DIJECEZE U LJETU 1967.GOD.

I ove godine Hercegovina je imala velik broj mladih misa:

a) Na 20. srpnja t.g. u Drežnici služio je mladu sv. misu dijecezanski mladomisnik vlč. gosp. ČARAPINA don BARIŠA. Zaredjen je bio na 29.VI u Djakovačkoj katedrali, jer je tamo pohađao i bogoslovske studije.

b) Hercegovačka franjevačka provincija imala je ove godine 4 mladomisnika, koji su na 9. srpnja primili sv. red svećeništva u franjevačkoj samostanskoj crkvi sv. Ante na Bistriku u Sarajevu po preuzv. gosp. dru Marku Alaupoviću, vrhbosanskom nadbiskupu.

Oni su služili primicije: 1) ZOVKO fra KARLO u Pologu dne 30. srpnja, 2) VUKŠIĆ fra RADE u Studencima 6. kolovoza, 3) PLANINIĆ fra MARTIN, 13. kolovoza u Krehin Gracu, župe Gradina i 4) ZOVKO fra IVAN, 6. kolovoza u Uzarićima, župe Široki Brijeg.

c) Dubrovačka biskupija imala je ove godine 7 mladomisnika, petorica od njih rodom su iz naše biskupije. Oni su služili mlade mise:

1) PUCE don VLADIMIR u Kruševu dne 9. srpnja, 2) SUTON don JERKO iz Tribistova, na Posušju 16. srpnja, 3) LASIĆ don STANKO iz Jara, u Jarama dne 23. srpnja, 4) VLAŠIĆ don IVAN iz Sovića, u Sovićima dne 23. srpnja, i 5) MARKIĆ don FRANJO, iz Biograda, župe Ljuti Dolac, dne 6. kolovoza u Biograticima.

d) Dne 9. srpnja u župi Rašeljke koncelebracijom služili su svoje mlade mise:

1) PAVIĆ don FILIP iz Rašeljaka, svećenik splitsko-makarske biskupije, 2) ČIRKO fra MILE iz Rašeljaka, član franjevačke provincije Prešv. Otkupitelja, Split, 3) LUKAČ fra MATE, iz Liskovače, župe Rašeljke, član Reda sv. Dominika.

e) Pored gore spomenutog mladomisnika Lukača Oci Dominikanci imali su još dvojicu svojih ovogodišnjih mladomisnika s područja naše biskupije:

1) VUKOJA fra KREŠIMIR-MATE iz Ledinca, služio primicije u Ledincu dne 16.VII, 2) ČAVAR fra KARLO, služio mladu misu na širokom Brijegu 30. srpnja t. g.

f) Franjevci Konventualci imali su dvojicu mladomisnika s područja dijeceze: 1) DUGANDŽIĆ fra RAJMUND iz Malog Ogradjenika, služio primicije u svom rodnom selu 16. srpnja, i 2) TOLJ fra MARIO, iz Blatnice, primicirao u svojem selu na 23. srpnja t. g.

g) Dne 6. kolovoza t. g. služio je mladu misu u Gorici o. fra AUGUSTIN VLAŠIĆ, franjevac, član provincije sv. Jeronima, Zadar.

Svim mladomisnicima iskreno čestitamo i želimo da njihove primicije urode novim duhovnim zvanjima i budu prigoda za novi Božji blagoslov u svakom pogledu hercegovačkoj dijecezi i siromašnom puku.

14) OBLAČENJE I ZAVJETOVANJE U SAMOSTANU ŠKOLSKIH SESTARA

Na blagdan preč. Srca Marijina, dne 22. kolovoza t.g. dijecezanski Ordinarij služio je sv. misu i poslije sv. mise podijelio redovničko odijelo kandidaticama školskih Sestara III Reda sv. Franje, koje su odlučile stupiti u novicijat. Obuklo ih se 16. Od toga s područja naše dijeceze 12, iz vrhbosanske 3, i iz splitsko-makarske 1.

Drugi dan, na 23. kolovoza t.g. mnogopošt. o. fra Rufin Šilić, provincijal primio je u ime Ordinarija (koji je morao otputovati na krizmu) prve privremene zavjete Sestara, koje su svršile godinu dana novicijata, kao i obnovu privremenih zavjeta, te vječne zavjete osam Sestara.

Čestitamo hercegovačkoj provinciji sv. Obitelji školskih Sestara.

15) TEOLOŠKI TEČAJ ZA SVEĆENIKE

Ordinarijat preporučuje svećenicima iz pastve, da u što većem broju prisustvuju teološkom tečaju za svećenike, što ga svake godine u duhu smjernica II Vat. Sabora priređuje teološki fakultet u Zagrebu. Ordinarijat također dopušta kao i prijašnjih godina, da župnik može polovicu putnih troškova podmiriti iz crkvene blagajne.

Raspored i točan datum bit će objavljen u Glasu Koncila i drugim katoličkim listovima.

16) LOKACIJA KATEDRALNE CRKVE U MOSTARU

U zadnje vrijeme mnogo se govori o lokaciji za katedralnu crkvu u gradu Mostaru.

Za informaciju svećenicima saopćujemo slijedeće: Gradilište u svjevero-zapadnoj dijelu grada, zvanom "Rondo", koje je bilo dijelom darovano, a dijelom prikupljeno za biskupovanja o. fra Paškala Buconjića, te na kojem je njegov nasljednik o. fra Alojzije Mišić bio pripremio preko tisuću kvadrata tesanoga kamena, oduzeo je Gradski Narodni Odbor u prosincu 1948.g. svojim rješenjem o eksproprijaciji i predao to gradilište za podizanje monumentalne zgrade "Dom kulture".

Nakon povratka na upravu dijeceze sadašnji dijecezanski Ordinarij na prvom je mjestu posvetio brigu pitanju nove lokacije za katedralnu crkvu u Mostaru.

Već prvih dana nakon izlaska iz Zenice, konfiniran u Tolisi Biskup obraća se pismom na Predsjednika Republike 15. studenoga 1955. godine i žali se, što su mjesne vlasti nakon njegova sudjenja odmah pristupile eksproprijaciji crkvenoga zemljišta, koje je bilo određeno za gradilište katedralne crkve u Mostaru i traži od Predsjednika Republike, da on naredi da se u zamjenu za oduzeto gradilište dadne ekvivalentno gradilište na području grada.

Po povratku u Mostar i na upravu dijeceze, u listopadu 1959.g. podnosi Ordinarij službenu molbu GNO Mostar za lokaciju.

Od tada nije prošao nijedan susret Ordinarija i predstavnika vlasti, bilo mjesnih, bilo republičkih, a da nije bilo govora i o lokaciji katedralne crkve u Mostaru.

Kako smo javili pred Uskrs, Ordinarij je u veljači posjetio i saveznu Komisiju za vjerska pitanja u Beogradu, prvenstveno radi pitanja lokacije za katedralu.

U toku proljeća bila je smjena predsjednika općine Mostar. Nakon što je preuzeo dužnost novoizabrani predsjednik općine gosp. Avdo Zvonić, Ordinarijat je i pismeno 30. lipnja o.g. obnovio svoj raniji zahtjev za lokaciju katedralne crkve u gradu. Ordinarijat je svoj zahtjev uputio u prepisu i Komisiji za vjerska pitanja skupštine općine Mostar i urbanističkom zavodu u Mostaru.

Odgovorni organi općine Mostar prosljedili su zahtjev Ordinarijata urbanističkom zavodu na stručno referiranje.

Urbanistički je zavod svojim dopisom br. 1666/67 od 20. listopada izvijestio Ordinarijat, da je njihov zavod izvršio pripreme radove i pozvao predstavnike Ordinarijata na preliminarne razgovore o određivanju lokacije za katedralu.

Prvi je susret održan u prostorijama zavoda. Sa strane biskupije uz Ordinarija sudjelovao je i p.o. fra Pijo Nuić, arh. Drugi je sastanak održan u biskupskoj rezidenciji, a urbanistički je zavod predstavljao ing. arh. Nedim Džudža, direktor zavoda.

Prigodom oba susreta razgovaralo se o jednoj varijanti lokacije na rudarskoj cesti, povrhu gradske mljekare, do boksitnog stovarišta.

Rezultati razgovora saopćeni su predsjedniku Općine, s kojim će se razgovori nastaviti u svrhu pronalaženja još drugih, povoljnijih varijanata za lokaciju buduće katedralne crkve u Mostaru.

Toliko o ovom pitanju za informaciju našim župnicima i svećenicima.

17) POMOĆ ŽUPA NASTRADALOJ ŽUPSKOJ CRKVI U DONJEM GRACU

U utorak dne 15. ožujka t.g. snažan vjetar s vihorom razotkrio je potpuno nedavno plehom prekrivenu župsku crkvu u Donjem Gracu.

Na Veliku Srijedu na zasjedanju svećeničko-pastoralnog vijeća bilo je predloženo da bi u znak solidarnosti župnici po župama skupili nešto od svojih vjernika dobrovoljnih priloga za obnovu krova na toj župskoj crkvi.

Ordinarij je usvojio prijedlog članova svećeničko-pastoralnog vijeća, te na Vel. Četvrtak preporučio župnicima da mogu u svojim župskim crkvama upri- ličiti skupljanje pomoći župi Donji Gradac.

Ovdje donosimo popis župa, koje su organizirale skupljanje pomoći, označujući sumu, koju su poslale župi Donji Gradac:

1) Čerin	45.000	2) Čitluk	50.000	3) Drežnica	37.500
4) Gabela	52.000	5) Goranci	21.200	6) Grabovica	70.000
7) Gradina	45.000	8) D.Hrasno	100.900	9) Klobuk	31.000
10) Ledinac	25.000	11) Mostar	46.000	12) Nevesinje	10.100
13) Potoci	41.000	14) Prenj-D.	100.200	15) Prisoje	30.000
16) Rašeljke	50.900	17) Rotimlja	89.000	18) Studenci	91.000
19) Šip.-Vojnići	36.500	20) Š.Brijeg	25.000	21) Vitina	21.000

Uz pomoć ovdje navedenih župa i obilnim doprinosima vjernika pogodje-
ne župe Donji Gradac župnik je mogao nanovo pokriti crkvu i započeti obnavljanje
nastradale ponutrice.

18) RADOVI NA CRKVENIM OBJEKTIMA U DIJECEZI

U dijecezi je zadnjih godina razvijena veoma opsežna građevinska
djelatnost na crkvenim objektima.

O tome najbolje svjedoči to, da je u toku izgradnja sedam novih župskih crkava:
U Medjugorju, Tihaljini, Gradini, Rakitnu (Poklečanima), Sutini, Klepcima-Dračevu,
Klobuku.

U najskorije vrijeme trebalo bi otpočeti s radom daljnih sedam
župskih crkava: u Šipovači-Vojnićima, Crnču, Grljevićima, Pologu, Jarama, Gorici i
Šuici.

I u drugim župama radilo se tokom godine na crkvenim objektima.
Ordinarijat bi želio pružiti svećenicima u pastvi što detaljniji izvještaj o
radovima na crkvenim objektima tokom građanske godine u pojedinim župama.
Ordinarijat bi također želio da ima evidenciju što se je u pojedinim župama
uradilo na crkvenim objektima iza II svjetskog rata.
Stoga ovim molimo župnike, da bi početkom građanske godine uz prepise matica i
godišnji statistički izvještaj o duhovnom stanju župe Ordinarijatu pismeno
podnijeli izvještaj

a) što se je tokom građanske protekle godine radilo u župi na
crkvenim objektima (crkvama, kapelicama, župskim stanovima, katehetskim dvoranama,
otvaranje novih javnih prostora za katehizaciju...., uređivanje crkvenoga
dvorišta...),

b) što se je iza II svjetskog rata uradilo na crkvenim objektima
u župi: podizanju i obnavljanju....

19) PRIJEVOD MISNOG KANONA

Na zadnjem zasjedanju biskupskih konferencija u rujnu o.g. odlučeno
je, da se prijevod misnog kanona, priredjen od nekolicine stručnjaka, objavi u
Vjesniku. Djakovačke Biskupije i pruži mogućnost, da i svećenici iz pastve mogu
dostaviti svoje primjedbe i sugestije preko biskupskih ordinarijata nacionalnoj
komisiji za liturgijska pitanja pri biskupskim konferencijama.

Prijevod je objavljen u listopadskom broju Vjesnika Dj. biskupije i
izazvao je veoma živo raspravljanje.

Neki su svećenici iz naše biskupije predlagali, da naš Ordinarijat
izadje pred biskupske konferencije s "našim - hercegovačkim" prijevodom misnog
kanona.

Da bi Ordinarijat mogao doći do takvog jednog prijevoda potrebna je
suradnja sviju svećenika, koji to žele s područja biskupije.

Naš je Ordinarijat priredio jedan prijevod misnog kanona, koristeći
se prijevodima Mons.A. Majića i dr. fra Ljudevita Rupčića.

Prijevod dostavljamo kao prilog ovim obavijestima i pozivamo župnike i svećenike,
koji to žele, da do Božića dostave svoje primjedbe i sugestije na priloženi i
predloženi prijevod, pa će Ordinarijat na temelju toga, uvažujući sugestije, koliko
bude moguće, prirediti jedan tekst prijevoda, koji će podastrijeti nacionalnoj
komisiji za liturgijska pitanja pri našim biskupskim konferencijama.

20) HRVATSKO NARODNO HODOČAŠĆE NA GROBOVE SV. PETRA I PAVLA

Na proljetnom zasjedanju biskupskih konferencija odlučeno je ~~da se u~~ godini vjere organizira hrvatsko narodno hodočašće na grobove sv. Petra i Pavla u Rimu.

Hodočašće je održano pod vodstvom kardinala Šepera i drugih hrvatskih biskupa od 20 - 27. rujna t. g.

Na tom hodočašću iz naših biskupija uz Ordinarija sudjelovali su još neki naši župnici, nekoliko Sestara iz Bijelog Polja, te manji broj vjernika. Kod koncelebracije u crkvi sv. Petra pod predsjedništvom kardinala Šepera sudjelovali su uz Biskupa i dvojica naših župnika: Batinović don Stjepan, župnik iz Donjeg Hrasna i BAGARIĆ fra IVO, župnik iz Duvna.

21) TROSTRUKI JUBILEJ ZADARSKOG NADBISKUPA

Zadarska je nadbiskupija na 21. i 22. listopada o.g. proslavila trostruki jubilej svoga Natpastira, preuzvišenog gospodina Mons. Mate Garkovića, nadbiskupa:

85-godišnjicu života (r. 12. rujna 1882.g.)

60-godišnjicu svećeništva (zaredjen 28. srpnja 1907)

15-godišnjicu biskupske službe (posvećen 30. ožujka 1952.g.).

Mnogostrukom jubilarcu i čitavoj Nadbiskupiji iskreno čestitamo!

22) POSJETI ORDINARIJA I ORDINARIJU

Na drugu nedjelju po Uskrsu, nedjelju Dobrog Pasir^ta, 16. travnja o.g. preuzvišeni Biskup posjetio je župnika u Studencima, mons. Don Andriju Majića i čestitao mu njegov 75-godišnji rođendan, a ujedno pod sv. misom propovijedao vjernicima o svećeničkim zvanjima, jer je ta nedjelja bio dan za svećenička zvanja.

Na blagdan Uzašašća Gospodnjega, 5. svibnja Biskup je neslužbeno pohodio župe Kruševo, Čerin, Čitluk, Gradinu i Ploče.

U lipnju od 13 do 17. sudjelovao je na proljetnom zasjedanju biskupskih konferencija u Zagrebu.

Od 19 do 21. lipnja na proputovanju iz šibenske biskupije boravio je u Hercegovini generalni tajnik "Caritas Internationalis", Mons. Carlo Bayer u pratnji gosp. B. Rester-a iz Passau-a i gđice Christine. S Ordinarijem posjetio je neke župe u dijecezi i nastavio putovanje u Crnu Goru.

Koncem lipnja Ordinarij je posjetio novoizabranog Predsjednika skupštine općine g. Avdu Zvonića u prostorijama općine.

Predsjednik općine uzvratio je posjetu na 9. rujna t. g.

Ordinarij je sudjelovao u proslavi sv. Dujma u Splitu, 7. svibnja t.g. predsjedajući koncelebraciji na sam blagdan zaštitnika grada Splita. Tom je prigodom posjetio dječjačko i centralno bogoslovsko sjemenište, u kojima se sjemeništima nalaze i naši djaci i bogoslovi.

Drugi put Biskup je posjetio splitsko sjemenište 7. rujna t.g. kad se je na povratku navratio i u Gospino svetište Veprice kod Makarske.

Početkom rujna Biskup je posjetio novog dubrovačkog biskupa dr. Severina Perneka. Tom je zgodom posjetio i biskupsko dječjačko sjemenište, u kojem se nalazi lijep broj naših sjemeništara, najvećma iz trebinjske biskupije. U Dubrovniku je Biskup sačekao i svog kolegu sa sveučilišta u Louvainu, kanonika Josipa Chesquiere-a iz Brugge, Belgija.

Kanonik je došao uzvratiti posjetu Biskupu, jer je ovaj bio dva puta kod njega u Belgiji, naime 1961. i 1964. godine. Gost našega Biskupa boravio je dva dana u Hercegovini i posjetio s Ordinarijem Sestre Milosrdnice u Trebinju, po tom župnika i Sestre u Stocu i Bijelom Polju, te samostan na širokom Brijegu i crkvu sv. Terezije na Ledincu. Kanonik Chesquiere je duhovnik kod Karmelićanki u Brugge, i on je na molbu Ordinarija iz Lisieuxa nabavio relikvije sv. Terezije za župsku crkvu u Ledincu.

Na 11. rujna Biskup je otputovao u Zagreb na jesensko zasjedanje biskupskih konferencija. Posjetio je načb. dječjačko sjemenište, gdje također ima naših sjemeništara. Iza svršetka konferencija nastavio je putovanje u Rim, da bi sudjelovao u velikom nacionalnom hodočašću na grobove sv. Petra i Pavla.

Na povratku iz Rima Biskup je posjetio u Salzburgu teško bolesnoga našega dijecezanskoga svećenika Vrdoljaka don Juru. Navratio se u Innsbruck, gdje je kao mladi svećenik završio specijalne teološke studije, te s Regensom Canisianum-a uredio u pogledu primanja u zavod dvojice naših bogoslova: Beljana Josipa iz Grabovice i Marčinka Marijana, iz Prenj-Dubrava.

Na povratku u domovinu u Beču posjetio je Kardinala F. Koeniga i nadb. Jachyma, te preko Zagreba vratio se u Mostar 10. listopada t. g.

23. SMRT NADBISKUPA HURLEY-A, BIVŠEG NUNCIJA U JUGOSLAVIJI

U svojoj biskupskoj rezidenciji u Saint Augustine na Floridi, SAD, umro je na 30. listopada nadbiskup JOSEPH PATRICK HURLEY.

Pokojni Nadbiskup bio je od 1946. g. do 1950. u diplomatskoj službi Sv. Stolice u Jugoslaviji kao "regens nunciature".

U svim našim biskupijama uživao je velik ugled i opće simpatije. Nadbiskup Hurley i nakon odlaska iz Jugoslavije ostao je u srdačnim odnosima sa svim našim biskupima, kao veliki prijatelj i dobrotvor.

Za ispokoj njegove duše naš je Ordinarij otслужи sv. misu u kapelici biskupske rezidencije dne 3. studenoga t. g.

Sjetimo se u svojim molitvama prijatelja i dobrotvora, da mu Gospodin obilno nagradi u vječnosti!

24. SMRT BISKUPA SALIS-SEEWISA

U dvoru zagrebačkoga Nadbiskupa 27. listopada o. g. izjutra preminuo je pomoćni zagrebački biskup dr. FRANJO grof SALIS SEEWIS u 96 godini života, 70 godini svećeništva i 41 godini biskupske službe.

Pokojnik je u poratnim godinama upravljao starodrevnom zagrebačkom nadbiskupijom.

Budući da su neki naši svećenici-župnici iz oba klera u prvim poslijeratnim godinama bili zaređjeni po biskupu Salis-Seewisu, preporučujemo da se oni naročito u svojim molitvama i u sv. misi sjete biskupa, koji ih je redio.

Requiescat in pace!

25) UMRO O. FRA ŽELJKO ZADRO

U franjevačkom samostanu u Mostaru dne 30. listopada o. g. umro je u 54 godini života i 30 godini svećeništva p. o. fra ŽELJKO ZADRO. Rodjen je u Grljevićima 26. III 1914. g., stupio u franjevački red 29. lipnja 1932. godine. Pokopan je 31. listopada u franjevačkoj grobnici na širokom Brijegu, kako je sam zaželio.

Bio je kapelan i kasnije župnikom na više župa. U poslijeratnim godinama mnogo je trpio od više sile. Najposlije je bio župnikom u Izbičnu, gdje je sa svojim vjernicima i uz pomoć sa strane sagradio i pod krov stavio župsku crkvu i time sebi ostavio trajan spomenik.

U nedjelju 29. listopada, prigodom liturgijske proslave srebrnog jubileja našega Ordinarija, svih pet prisutnih biskupa posjetili su bolesnoga oca fra Željka i podijelili mu svoj biskupski blagoslov.

Preporučamo ga u molitve braće svećenika.

Počivao u miru!

26) KONCILSKI DOKUMENTI

Izašao je iz tiska prijevod dogmatske Konstitucije o Crkvi "Lumen gentium".

Prilažemo ovdje svim župskim uredima po jedan primjerak, koji će župnici otkupiti za župsku knjižnicu na teret crkvene blagajne. Cijena 5 ND.

Ne zaboravimo!

Mjesec veljača - mjesec molitava za umiruće! Prošitajmo okružnice Ordinarijata iz prijašnjih godina o toj stvari! Uvijek je aktuelna!

27) MOLITVE ZA OZDRAVLJENJE SV. OCA

Dijecezanski Ordinarij služio je sv. misu u nedjelju 12. studenoga u mostarskoj crkvi za što skorije ozdravljenje Sv. Oca Pavla VI.

U propovijedi je istakao što bi značila smrt Pape Pavla VI za uboge i gladne u svijetu, jer sadašnji Sv. Otac toliko se zauzima za njih; gubitak Pape Pavla VI osjetili bi obespravljeni i nerazvijeni narodi, jer se Sv. Otac bori za socijalnu pravednost i ravnopravnost među narodima i rasama; čovječanstvo bi osjetilo gubitak Pape Pavla VI, jer se nitko toliko ne bori za mir kao Sv. Otac; kršćanstvo bi teško osjetilo gubitak Pape ekumenizma, a Crkva Oca i Učitelja vjere; i mi bi Hrvati osjetili gubitak Pape, koji je naše hodočasnike očinski i ganućem primio unatoč svoje bolesti.

Stoga je potrebno, zaključio je Biskup, da se molimo za što skorije i potpunije ozdravljenje Sv. Oca ne samo danas, u ovoj sv. misi, koju ćemo zajednički prikazati za ozdravljenje Sv. Oca, nego i inače u svojim privatnim i obiteljskim molitvama, da Gospodin udijeli što prije potpuno ozdravljenje našem obljubljenom duhovnom Ocu Papi Pavlu VI, te da bi ga još dugo uzdržao u životu na slavu svojega imena, a na korist sv. Crkve, svoga puka i cijeloga čovječanstva.

Na koncu sv. mise Biskup je s prisutnim vjernicima izmolio posebne molitve za Sv. Oca Pavla VI.

28) ZAMOLJENI SMO DA PREPORUČIMO

F. Lelotte DI - Dr. Srećko Bošnjak: MLADEŽ PRED BCGOM, ovu knjižicu poznatog belgijskog isusovca i prijatelja mladeži, nije potrebno posebno preporučivati, jer je najbolje preporučuje ime pisca i činjenica, da je u 13 izdanja izašla u Belgiji, a prevedena je i na druge velike evropske i izvan-evropske jezike. Naš župnik Dr. S. Bošnjak preveo ju je veoma dobro na hrvatski jezik, a hrv. književno društvo sv. Ćirila i Metoda ukusno tiskom uredilo. Toplo se preporuča svim katehetima i župnicima da što više prošire među mladež, jer ne sadrži samo molitve, nego i "upute kako ću bolje služiti Bogu i bližnjemu"; ona je "Vademecum" mladeži.

Dr. Bošnjak u zadnje vrijeme preveo je nekoliko knjižica od Kard. Journet-a. Izašla je iz tiska knjižica pod naslovom: MARIJA - MAJKA CRKVE. U tisku su druge dvije: O POSTANKU SVIJETA i ŽRTVA NA KRIŽU - ŽRTVA NA OLTARU. Knjižice su lagano pisane, u formi katekizamskih pitanja i odgovora, ali teološki veoma dobro fundirane, jer ih piše prof. teologije i koncilski perit.

Knjižice izdaje hrv. književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb. Cijene vrlo niske, pa je lako te knjižice širiti među vjernike.

PLAMENČVI DUŠE, molitvenik, priredio don Petar Vuletić, župnik, Trebinja. Molitvenik sadrži uz svagdanje molitve, misne molitve i velik izbor crkvenih pjesma. Naručuje se kod župnika u Trebinji, zp. Ravno, Hercegovina.

"CRKVA, SVEĆENIŠTVO I SVEĆENICI", članci sabrani u jednu knjigu od našeg najpoznatijeg katoličkog publiciste dr. Ćedomila Ćekade, a koje članke izdaje don Stjepan Batinović, župnik Donje Hrasno, zp. Brštanica, Hercegovina. Prvi svezak, koji je već u tisku sadrži oko 50 članaka dr. Ć. Ćekade. Ime pisca stvar najbolje preporučuje. Naručuje se kod župnika u Donjem Hrasnu.

Isti župski ured izdaje pred Božić knjižicu od F. Lelotte-a DI: BOŽIĆ, NAŠA NADA, misli, sentencije o božićnom liturgijskom misteriju. Cijena 3 ND, uz popust onima, koji više primjeraka naruče. Kod istog župskog ureda može se dobiti opjevano u desetercu hrv. narodno hodočasće. Cijena 0,60 ND.

Dr. Vilim Foerster: MUDROST ŽIVOTA, preveli Salezijanci, Rijeka, Narodnog ustanka br. 62. Knjiga veoma dobra za mladež, a dobro će doći roditeljima i odgojiteljima. Cijena 1000 plus poštarina!

Slovenske dijeceze izdaju pastoralnu reviju "CERKEV V SEDANJEM SVETU", revija izlazi 6 puta na godinu, a pretplata 30 ND. Sadrži veoma aktualne teme iz suvremenog zbivanja i teološko-pastoralnog strujanja. Naručuje se: Ljubljana, Poljanska cesta 4/I.

Popis drugih edicije mogu naći svećenici po časopisima, a posebno preporučujemo, da svećenici redovito naručuju ona izdanja "DOKUMENTI", što ih izdaje Hrv. knj. društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb u okviru KRŠĆANSKA SADAŠNJOST - SVESCI.

Broj: 1086/67.

BOŽIĆNA ČESTITKA ORDINARIJA

Danas na Božić svako je kršćansko srce puno svetog ganuća. Pa kako da ne bude! Koga da ne dirne i ne potrese pogled na Djetešce u jaslama, nad kojim se sagiba Majka Djevica?! Tko može ostati hladan i pri samoj pomisli na veliko božićno otajstvo? "Tako je eto Bog ljubio svijet, da je dao svoga jedino-rođenoga Sina", piše nam sv. Ivan u svom Evandjelju. Doista, kako shvatiti, da nebeski Otac daje svoga ljubljenoga Sina buntovnim ljudima?! Kako razumjeti, da se neizmjerni Bog pojavljuje u liku slabašnoga Djeteta na slami u štalici?!

U ovoj godini vjere trebali bismo naročito se zadubiti u ovu veliku tajnu i uznastojati, da je u srcu zbiljski proživimo.

Zašto je Sin Božji uopće došao među nas?

Pa da popravi ono, što je čovjek pokvario i što nije mogao više ispraviti. Mimo druge stvorove Bog je odlikovao čovjeka, da je svoju božansku sliku stavio u njegovu dušu. Ali čovjek je tu sliku Božju u sebi unakazio. I Sin je Božji došao, da toj slici opet vrati njezinu ljepotu. Budimo na tom zahvalni Sinu Božjem. Ne dopustimo, da ta popravljena slika Božja u nama ikada izgubi svoj sjaj, ikada bude ponovno okaljano!

Ali Isusu je bilo premalo, da samo popravi u nama naravnu sliku Božju. On je došao među nas, i da nas po posvetnoj milosti učini dionicima same Božje naravi, pravom djecom Božjom. Što su sve časti i veličine ljudske prema dostojanstvu djece Božje?! Što je blago i bogatstvo ovoga svijeta prema vrijednosti milosti Božje?!

Bila bi uistinu velika nesreća za nas, ako bismo neprocjenjivu baštinu djece Božje prodavali za zdjelu kukavne leće, drugim riječima, ako bismo se odricali rajskoga veselja, što nam ga je Isus zaslužio, poradi časovitoga i niskoga zadovoljstva u grijehu.

Ali ima još jedan razlog, radi kojega je Sin Božji uzeo na sebe naše ljudsko tijelo. Da nas naime može učlaniti u sebe. Da nas može učiniti udovima svoga tijela. Da nas može pretopiti u samoga sebe, da mi postanemo jednom s njime. Htio je da ima naše tijelo, da bi to tijelo dao nama u svetoj pričesti za hranu, kako bi u našim grudima kucalo njegovo srce, u našim žilama kolala njegova krv, našu dušu ispunjali njegovi osjećaji, našu volju pokretala njegova ljubav.

Pa neka ta Kristova ljubav, posebno danas na Božić, prožme čitavo naše biće! I neka donese nama i cijelom svijetu onaj božićni mir, o kojem su pjevali anđeli u svetoj božićnoj noći: mir našim srcima, mir našim obiteljima, mir stanovnicima naših sela i gradova, mir svima slojevima našega društva i naše zajednice, mir konačno svima narodima i cijelome čovječanstvu, da već jednom prestanu zadjevice i za uvijek iskorjene se ubitačni ratovi i prestane prolijevanje ljudske krvi.

U tim mislima i s takvim željama ja šaljem svoju božićnu čestitku svima vama. I s tom čestitkom povezujem žarku molbu Malome Isusu, da on blagoslovi sve vas: sve naše svećenike, sve redovnike i redovnice, sav kršćanski puk, sve naše obitelji, jednako roditelje kao i djecu, jednako muške kao i ženske, jednako stare kao i mlade, a posebno da blagoslovi naše bolesnike i sve koji trpe i pate, bilo na tijelu ili u duši.

Pa kličem: NA DOBRO VAM DOŠAO BOŽIĆ I PORODJENJE ISUSOVO!

MILOST GOSPODINA NAŠEGA ISUSA KRISTA BILA SA SVIMA VAMA! AMEN!

Mostar, dne 5. prosinca 1967.

+ P e t a r, biskup

Napomena: Božićnu čestitku Ordinarija pročitati vjernicima s oltara na jednoj Božićnoj sv. misi!

I S P O V I J E S T V J E R E

Ja N. čvrstom vjerom vjerujem i ispovijedam sve i pojedino što je sadržano u Vjerovanju, to jest:

Vjerujem u jednoga Boga,

Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga.

I u jednoga Gospodina Isusa Krista, jedinorodjenoga Sina Božjega.

Rodjenog od Oca prije svih vjekova.

Boga od Boga, svjetlo od svjetla, pravoga Boga od pravoga Boga. Rodjena, ne stvorena, istobitna s Ocem, po kome je sve stvoreno.

Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa.

I utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice: i postao čovjekom. Raspet takodjer za nas: pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.

I uskrsnuo treći dan, po Svetom Pismu. I uzašao na nebo: sjedi s desna Ocu.

I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve; i njegovu kraljevstvu ne će biti kraja.

I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca; koji izlazi od Oca i Sina. Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi; koji je govorio po prorocima.

I u jednu svetu katoličku i apostolsku Crkvu.

Ispovijedam jedno krštenje za oprostjenje grijeha.

I iščekujem uskrsnuće mrtvih. I život budućega vijeka. Amen.

Takodjer čvrsto prihvaćam i držim sve i pojedino što je u pitanjima vjere i morala Crkva bilo svečanim načinom definirala bilo redovitom učiteljskom službom tvrdila i izjavila i to onako kako to ona predlaže, posebno ono što se odnosi na tajnu svete Kristove Crkve, njezinih sakramenata, Misne Žrtve i Primata Rimskog Biskupa.

P R O F E S S I O F I D E I

Ego N. firma fide credo et profiteor omnia et singula quae continentur in Symbolo fidei, videlicet:

Credo in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem coeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia saecula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem Patri per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de coelis, et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex Maria Virgine, et homo factus est; crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est; et resurrexit tertia die secundum scripturas, et ascendit in coelum, sedet ad dexteram Patris, et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos et mortuos, cuius regni non erit finis; et in Spiritum Sanctum Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit; qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur qui locutus est per Prophetas; et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum, et expecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

Firmiter quoque amplector et retineo omnia et singula quae circa doctrinam de fide et moribus ab Ecclesia, sive solemni iudicio definita sive ordinario magisterio adserta ac declarata sunt, prout ab ipsa proponuntur, praesertim ea quae respiciunt mysterium sanctae Ecclesiae Christi, eiusque Sacramenta et Missae Sacrificium atque Primatum Romani Pontificis.

PROFESSIO FIDEI - Sveta Kongregacija za nauku vjere propisala je novi formular Ispovijesti vjere, koji se po propisu kan. 1406-1408 CZ ima upotrebljavati mjesto dosadašnje Tridentinske ispovijesti i antimodernističke prisege.

Na drugoj strani hrvatski prijevod.

1 Tebe dakle, premilostivi / ili predobrostivi, ako je izraz "premilostivi" nekome zazoran, jer je to otrcani titul vladara/ Oče,
 2 smjerno i usrdno molimo
 3 po Isusu Kristu, Sinu Tvojemu, Gospodinu našem,
 4 da milostivo primiš i blagosloviš
 5 ove darove, ove poklone, ove svete neokaljane žrtvene prinose,
 6 koje Ti prikazujemo prije svega
 7 za Tvoju svetu Crkvu katoličku:
 8 udostoj se njoj po svemu svijetu
 9 darovati mir, nju čuvati, ujediniti i ravnati,
 10 zajedno
 11 sa slugom Tvojim Papom našim N
 12 i Biskupom našim N
 13 i sa svim pravovjernim pobornicima
 14 katoličke i apostolske vjere.
 15 Spomeni se, Gospodine sluga i službenica svojih N. i N.
 16 te svih ovdje prisutnih.
 17 Tebi je poznata njihova vjernost,
 18 a znaš i njihovu odanost.
 19 Za njih Ti prinosimo, a i oni Ti sami prinose
 20 ovu žrtvu hvale
 21 za sebe i za sve svoje:
 22 za svoje otkupljenje,
 23 s nadom za spasenje i sigurnost /dobrobit/ svoju,
 24 te izručuju svoje darove Tebi,
 25 Bogu vječnomu, živomu i pravomu.

(Unutar čina)

28 Povezani zajedništvom i:
 29 te časteći uspomenu
 30 ponajprije slavne vazda Djevice Marije,
 31 Majke Boga i Gospodina našega Isusa Krista
 32 i blaženoga Josipa, zaručnika iste Djevice,
 33 pa blaženih Apostola i mučenika Tvojih:
 34 Petra i Pavla,
 35 Andrije, Jakova, Ivana,
 36 Tome, Jakova, Filipa,
 37 Bartola, Mateja,
 38 Šimuna i Tadeja,
 39 Lina, Kleta, Klementa,
 40 Siksta, Kornelija, Ciprijana,
 41 Lovre, Krizogona,
 42 Ivana i Pavla,
 43 Kuzme i Damjana
 44 i svih svetih Tvojih:
 45 po njihovim nam zaslugama i molitvama
 46 udijeli u svemu zaštitu i pomoć svoju.
 47 Po Kristu Gospodinu našem.
 48 Amen.

49 Ovaj, dakle, prinos
 50 našega služenja,
 51 a i sve svoje obitelji,
 52 molimo Te, Gospodine, blagohotno primiti:
 53 daj da u Tvome miru provodimo svoje dane.
 54 Oslobodi nas
 55 od vječne osude
 56 i daj da budemo ubrojeni u zbor Tvojih izabranika.
 57 Po Kristu Gospodinu našem. Amen.
 58 Udostoj se, molimo Te, Bože,
 59 ovaj žrtveni prinos u svemu učiniti
 60 blagoslovljenim,
 61 prikladnim,
 62 povoljnim,
 63 duhovnim
 64 i sebi ugodnim,
 65 da nam postane Tijelo i Krv
 66 preljubljenoga Tvoga Sina,
 67 Gospodina našega Isusa Krista,
 68 Koji uoči svoje muke
 69 uze kruh
 70 u svoje svete i blagoslovljene ruke,
 71 podiže oči prema nebu
 72 k Tebi Bogu
 73 Ocu svojemu svemogućemu
 74 hvalu Ti dajući blagoslovi,
 75 razlomi
 76 i dade učenicima svojim
 77 govoreći:
 78 Uzmite i blagujte od ovoga svi, jer
 79 OVO JE TIJELO MOJE
 80 Isto tako,
 81 nakon što su večerali,
 82 uze i ovaj preslavni kalež
 83 u svoje svete i blagoslovljene ruke,
 84 pa jednako Ti hvalu dajući blagoslovi
 85 i dade učenicima svojim
 86 govoreći:
 87 Uzmite i pijte iz njega svi, jer
 88 OVO JE KALEŽ KRVI MOJE,
 89 NOVOGA I VJEČNOGA ZAVJETA,
 90 TAJNA VJERE,
 91 KOJA ĆE SE ZA VAS I ZA MNOGE PROLITI
 92 ZA OPROŠTENJE GRIJEHA.
 93 Svaki put, kad budete ovo činili,
 94 činit ćete u spomen na mene.
 95 I stoga, Gospodine, mi sluge Tvoje
 96 i sveti puk Tvoj,
 97 slaveći spomen
 98 preblazene muke, i uskrsnuća od mrtvih
 99 te slavnoga uzašašća na nebo,
 100 istoga Krista, Tvoga Sina, našega Gospodina,

Broj: 1065-1086/87.

101 prinosimo
 102 preslavnom veličanstvu Tvojemu
 103 od Tvojih darova i poklona
 104 žrtvu neokaljanu,
 105 sveti kruh
 106 neprolaznog života
 107 i kalež vječnoga spasenja
 109 Pogledaj, molimo, na ovo
 110 milostiva i prijazna lica,
 111 i primi isto onako,
 112 kako si se udostojao primiti
 113 darove sluge svoga pravednoga Abela,
 114 i žrtvu /patrijarha/ praoca našega
 Abrahama,
 115 i onu koju Ti prinese veliki svećenik
 Tvoj Melkisedek,
 116 svetu žrtvu, neokaljanu hostiju.
 117 Smjerno Te molimo, svemogući Bože,
 118 daj
 119 da ruke Tvoga svetoga Andjela
 120 prenese ovo
 121 na uzvišeni Tvoj žrtvenik,
 122 pred lice Tvoga božanskoga veličanstva
 123 pa da svi mi, koji kao sudionici
 124 primimo s ovoga žrtvenika
 125 Tijelo i Krv Sina Tvoga,
 126 napunimo se svakoga nebeskoga blago-
 slova
 127 i milosti.
 128 Po istom Kristu Gospodinu našem.
 - Amen.
 129 Spomeni se, Gospodine, takodjer
 130 sluga i službenica N.i N.,
 131 koji se obilježeni znamenjem vjere
 132 pred nama preseliše u vječnost
 133 i snivaju snom mira.
 134 Njima, Gospodine,
 135 i svima, koji u Kristu počivaju,
 136 udijeli, molimo,
 137 prebivalište /stan/ okrepe,
 138 svjetlosti i mira.
 - Po istom Kristu Gospodinu našem.
 Amen.

139 I nama grješnicima, slugama svojim,
 140 koji ~~Gospodinu~~ ~~službenici~~ ~~1267~~
 141 u preobilno milosrdje Tvoje,
 142 udostoj se dati koji dio i zajednicu
 143 sa Tvojim svetim Apostolima i
 mučenicima:
 144 s Ivanom, Stjepanom, Matijom,
 145 Barnabom, Ignacijem,
 146 Aleksandrom, Marcelinom, Petrom,
 147 Felicitom, Perpetuom,
 148 Agatom, Lucijom, Janjom,
 149 Cecilijom, Anastazijom
 150 i sa svim svetima Tvojim.
 151 U njihovo nas društvo, molimo, primi
 152 ne obazirući se na naše zasluge
 / ili: ne mjereći zasluge/
 153 nego podjeljujući nam svoje oproštenje
 / ili: nego dijeleći oproštenje/
 154 Po Kristu Gospodinu našem.
 155 Po kojemu, Gospodine, sva ova
 dobra neprestano
 156 stvaraš,
 157 posvećuješ,
 158 oživljuješ,
 159 blagoslivljaš
 160 i nama daješ.
 161 Po Njemu, i s Njime, i u Njemu
 162 jest Tebi Bogu Ocu svemogućemu
 163 u jedinstvu Duha Svetoga
 164 svaka čast i slava
 165 u sve vijeke vjekova.
 166 Amen.

VARIJANTE U TEKSTU NA NEKE BLAGDANE

Na Božić: /Unutar čina, K.r. 28.../

Povezani zajedništvom i svetkujući onaj blagoslovljeni dan (onu blagoslovljenu noć), u koji (koju) nepovrijedjeno djevičanstvo blažene Marije r ovome svijetu Spasitelja, te časteći uspomenu ponajprije iste slavne vazda Djevice Marije, Majke istoga Boga i Gospodina našega Isusa Krista....

Na Bogojavljenje: Povezani zajedništvom i svetkujući onaj blagoslovljeni dan, u koji se Jedinorodjenac Tvoj, skupa s Tobom vječan u Tvojjoj slavi, vidljivo i tjelesno pojavi u pravom našem tijelu, te časteći...

Na Vel. Četvrtak: Povezani zajedništvom i svetkujući onaj blagoslovljeni dan, u koji Gospodin naš Isus Krist bi za nas predan, te časteći....

Na Uskrs: Povezani zajedništvom i svetkujući onaj blagoslovljeni dan (onu blagoslovljenu noć) Uskrsnuća Gospodina našega Isusa Krista po tijelu, te časteći...

Na Uzašašće: Povezani zajedništvom i svetkujući onaj blagoslovljeni dan, u koji naš Gospodin, jednorodjeni Sin Tvoj, našu slabu sa sobom ujedinjenu narav smjesti s desna Tvoje slave, te časteći.....

Na Duhove: Povezani zajedništvom i svetkujući onaj blagoslovljeni dan Pedesetnice, u koji se Duh Sveti pojavi Apostolima u nebrojenim jezicima, te časteći....

K. r. 49. Na Vel. Četvrtak:što Ti prinosimo u dan, kad je Gospodin naš Isus Krist dao vlast svojim učenicima da slave otajstvo Tijela i Krvi njegove.....

K.r. 49. Na Uskrs i Duhove: ... što Ti prinosimo i za one, koje si se udostojao preporoditi vodom i Duhom Svetim podjeljujući im oproštenje svih grijeha.....

K. r. 68. Na Vel. Četvrtak: Koji uoči svoje muke podnesene za naše i svih ljudi spasenje.....

Dijecanski: njemu.